

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPĖIOTIS — AUGUST 28, 1984

Nr. 170

LKB Kronika Nr. 62

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

1983 m. gruodžio 27 d. Skuode, teisėjo kambaryje, nedalyvaujant žmonėms, įvykęs teismas, susidedantis iš teisėjo A. Gailiūno, dviejų padėjėjų, prokurorės, rajono vykdomojo komiteto atstovės ir teismo sekretorės, patvirtino administracinės komisijos sprendimą teisingu. Kun. V. Senkui pasidomėjus teismo narių pavardžių, teisėjas A. Gailiūnas paaiškino, jog ieškovo nėra jokio reikalo žinoti, o prokurorė pridūrė, kad klebonui tiksliai teismo sudėtis reikalinga tik tam, kad galėtų pranešti Vatikanui.

Alytus. Alytaus bažnyčios klebonas kun. Pranas Raciūnas ir vikaras kun. Antanas Gražulis po Kalėdų švenčių surengtos bažnyčios šventoriuje eglutės iš miesto vykdomojo komiteto gavo tokio turinio raštą:

Administracinės bylos Nr. 13
NUTARIMAS
1984.I.5 d.

Administracinė komisija prie Alytaus miesto liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto:

Pirmininkas — B. Butvilienė

Sekretorius — A. Želienė
Nariai: A. Petraitienė, J. Smičienė, išnagrinėjusi viešame posėdyje administracinę bylą Nr. 13, nustatė, kad Raciūnas Pranas, Jurgio, ir Gražulis Antanas, Antano, darbovietė Alytaus II katalikų bendruomenės klebonas ir vikaras 1983 m. gruodžio 25 d. apie 19:30 val. maldos namų šventoriuje per garsiakalbį transliavo pamaldas ir tuo trukdė aplinkiniams gyventojams rimti. Alytaus miesto tarybos 1984 m. kovo 24 d. sprendimas. Vadovaudamasi administracinių baudų skyrimo ir išieškojimo nuostatais patvirtintais TTSR Aukščia-

siosios Tarybos Prezidiumo 1982.I.19 įsaku, komisija nutaria:

Skirti piliečiams Raciūnui Pranui, Jurgio, ir Gražuliui Antanui, Antano, administracinę baudą 10 rub. Šį nutarimą, per dešimt dienų įteikus jo nuorašą pažeidėjui, jis turi teisę apskūsti Alytaus raj. liaudies teismui.

Simnas (Alytaus raj.). 1983 m. Kalėdų švenčių metu Simno bažnyčioje buvo ruošiamas Kalėdinė eglutė. Iš sakyklos tikintiesiems pranešus apie šventę, parapijos kunigus — kleboną Juozą Matulevičių ir vikarą Juozą Gražulį — išsikvietė Alytaus rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Makštutis. Pavaduotojas Makštutis ir finansų pirmininkas Staranavičius pareikalavo, kad nebūtų bažnyčioje rengiama kalėdinė eglutė. Gruodžio 22 d. pavaduotojas Makštutis Simno parapijos kunigus pakartotinai išsikvietė į Simno vykdomąjį komitetą ir prie sekretorės Slemfukienės pateikė išankstinį raštišką išspėjimą, kurio pagrindinė mintis, kad jaunimas nedalyvautų kalėdinės eglutės programoje, nepatarnautų šv. Mišioms, negiedotų bažnytiniam chore. Kunigams atsakius pasirašyti po išspėjimu, pavaduotojas Makštutis gąsdino, jog viską perduos RRTI galiotiniui Petriui Anilioniui.

1983 m. gruodžio 26 d. po Sumos Simno bažnyčioje dalyvaujant daugybei tikinčiųjų, jaunimo ir vaikų, buvo suruošta šventinė kalėdinė eglutė, kurios metu Kalėdų senelis pasveikino visus su Kūdikėlio Jėzaus gimimo švente, vaikams išdalino dovanėles.

(Bus daugiau)

Minogaudžiai neranda minų

Kairas. — Suezio kanalo vyriausioji taryba paskelbė bauses tokiems laivams, kurie plauks kanalu su sprogmenimis. Laivų kapitonai, įplaukdam į kanalą, turės pasirašyti pareiškimą apie laivo krovinį. Jei laive bus rasta sprogmenų ar kitų nepaskelbtų krovinių, laivas dvejus metus negalės kanalu naudotis ir bus nubaustas pinigine bauda.

Tarptautinis minogaudžių laivynas dar nerado Raudonojo jūroje jokių minų, nors britų minogaudžiai rado dugne visokių šlamšto, metalinių statinių, vamzdžių, vielų.

Paslaptingos minos jūroje jau paveikė laivų plaukimą į Jordano Akabos uostą, per kurį eidavo ginklų ir amunicijos tiekimai Irakui. Šiame uoste rugpjūčio mėnesį sustojo tik 14 laivų, maždaug penktadalis normaliai čia šiuo metu sustojančių laivų. Daug laivų atplaukdavo iš Sovietų Sąjungos. Dabar jų Akaboje nėra nė vieno. Minos Raudonojoje jūroje sužalojo tris sovietų prekinis laivus. Minos pakenkė ir Izraelio naftos laivų kursavimui tarp Elato uosto, Akabos įlankos ir Egipto naftos versmų Sinajuje, iš kur Izraelis perka nemažai naftos.

Mirė Baltimorės kardinolas Shehan

Baltimore. — Mercy ligoninėje sekmadienį mirė kardinolas Lawrence Shehan, ilgametis Baltimorės arkivyskupas, 86 metų amžiaus. Jis buvo gimes Baltimorėje, arkivyskupu tapo 1961 m., kardinolu buvo šventintas 1965 m. ir pasitraukė iš pareigų 1974 m. Paskutiniu metu kardinolas sirguliuo ir nuo liepos 30 d. buvo ligoninėje.

Padėtis Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos saugumas atidžiai stebi iš kalėjimų amnestijos paleistus politinius kalinius. Žinomas disidentas Jacek Kuron penktadienį buvo suimtas ir kelias valandas policijoje tardytas. Jis planavo tą dieną skristi į Gdanską ir ten slaptai pasimatyti su buvusiu „Solidarumo“ pirmininku Lech Walesa. Kuronas pasakė spaudai, kad policijoje saugumo valdininkai jį įspėjo nekirstinti liaudies, laikytis ramiai, nes kelias atgal į kalėjimą yra atviras. Kuron pasakė, kad saugumiečiai žinojo apie kiekvieną jo pajudėjimą.

Lenkijos katalikų primas kardinolas Glomp sekmadienio pamokslė Jasna Gora vietovėje įspėjo tikinčiuosius neprovokuoti valdžios šį penktadienį, kada bus „Soli-

Paskutiniu metu Indijoje pagarsėjo sikhų tikėjimo indai, kurie reikalauja lygių teisių ir autonomijos savo valstyje. Sikhų delegacija praėjusią savaitę aplankė Romoje popiežių Joną Paulių II ir padovanojo jam sidabrinę lazda — krucifiksą.

Popiežius negalės vykti į Lietuvą

Castel Gandolfo. — Popiežius Jonas Paulius II šeštadienį paskelbė savo vasarvietėje tekstą telegramu, kurią jis pasiuntė vyskupui Liudui Poviloniui, Kauno ir Vilkaviškio apaštaliniam administratoriui.

Telegramoje sakoma: „Man nesuteikiama džiaugsmas padaryti trokštamą tikėjimo ir meilės kelionę į Vilnių, suklypti maldoje prie šventojų kapo, neleidžiama net pasiūsti savo sveikinimus per savo pasiuntinį“.

Popiežius pareiškė, kad jis nori užtikrinti lietuvius, kad jis ir visa Romos katalikų Bažnyčia už juos meldžias. Popiežius pagyrė Lietuvos katalikus, kad jie džiugūs viltyje, stiprūs kentėjimuose ir užsipyrę maldoje.

UPI spaudos agentūra, paskelbdama žinią, kad popiežius negalės vykti į ok. Lietuvą, pakartoja, kad Lietuvos respublika buvo sovietų prijungta per II Pasaulinį karą ir dabar valdoma priespaudos priemonėmis. Nurodoma, kad komunistų valdžia tikinčiuosius persekioja, tremia ir kalina kunigus. Popiežius norėjęs aplankyti Lietuvą šv. Kazimiero, šalies patrono, 500 metų jubilėjaus proga. Agentūra pridėjo, kad šv. Kazimieras yra patronas popiežiaus gimtosios Lenkijos, o taip pat ir Lietuvos.

NBC televizijos žinių taryba šeštadienį pradėjo šios žinios pranešimą: „Lietuva atsaisako priimti popiežių“. Sekmadienį „Chicago Sun Times“ žinią paskelbė su antrašte: Pope says Lithuania refused him entry“. Stebė-

darumo“ gimimo ketverių metų sukaktis. Kardinolas pripažino, kad daug socialinių problemų liko, tačiau valdžia padarė daug nuolaidų, jų tarpe kardinolas paminėjo ir amnestiją. Kardinolas Glomp priminė susirinkusiems 300,000 piligrimų, kad toje pačioje vietoje jis prieš dvejus metus reikalavo, kad valdžia paleistų iš internavimo Lech Walesą. Dabar jis laisvas.

Chicago arkivyskupas kardinolas Bernardin pareiškė O'Hare aerodrome, kad Lenkijoje „Solidarumo“ dvasia tebėra gyva.

tojų manymu, sudėjus į krūvą sukta Kremliaus propagandą ir amerikiečių žurnalistų neišmanymą, Lietuvos bylai laisvajame pasaulyje kyla didelė kliūtis. Kada kalbama apie lietuvių sportininkus Sovietų Sąjungos rinktinėse (šeši lietuviai sovietų krepšinio komandoje), visada rašoma ir kalbama, kad tai „rusų krepšinininkai“. Dabar, kada Kremlius atsaisako išleisti katalikų Bažnyčios galva, visur pabrėžiama, kad „Lietuva neįsileidžia popiežiaus“.

Izraelyje dar nėra vyriausybės

Jeruzalė. — Izraelio darbo partijos vadas Peres paprašė prezidento Herzogo dar trijų savaitių vyriausybės sudarymui. Prezidentas sutiko pratęsti kabineto sudarymo terminą. Izraelis toliau valdomas buvusios Likudo partijos vyriausybės. Ji parlamento rinkimuose gavo 41 atstovą, o opozicijos darbo partija — 44 atstovus. Daugumai Izraelio parlamente reikia mažiausiai 61 atstovo. Kol kas nėra viena partija tiek rėmėjų neturi. Derybos su mažosiomis partijomis vyksta toliau.

Prie Belgijos užteršta jūra

Le Havre. — Šeštadienį netoli Belgijos krantų jūroje susidūrė prancūzų prekinis laivas „Mont Louis“ su keleiviniu perkėlos laivu „Olau Britania“, kuriame buvo 935 keleiviai. Prekinis laivas vėliau nuskendo, žmonių aukų nebuvo. Dabar paaiškėjo, kad nuskendęs laivas gabeno iš Hagos branduolinių elektros stotelių radioaktyvias atmatas. Laivas nuskendo apie 12 mylių nuo Belgijos krantų. Dar neaišku, kokių padarinių atneš šis jūros užteršimas.

— Irakas paskelbė, kad jo lėktuvai pataikė Persų įlankoje į nemažą laivą, netoli Irano naftos uosto.

— Anglijoje prasidės teismas vieno Nigerijos piliečio ir trijų izraeliečių, kurie kaltinami bandymu pagrobti Londone buvusį Nigerijos ministerį.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Beirute vėl įvyko kovos tarp valdžios kareivių ir musulmonų milicijos. Kovos sustojo Tripolyje, kur praėjusią savaitę 120 žuvo, 325 buvo sužeisti.

— Sovietų Sąjunga paskelbė, kad ilgų nuotolių skriejančios raketos sėkmingai bandomos. Jos pradėtos gaminti po to, kai Amerika nepaklausė raginimų negaminti tų raketų. Dabar jų turės ir Sovietų Sąjunga. Vakarų žvalgyba teigia, kad Maskva jau seniai tas raketas bando ir gamina.

— Britanijos uostų darbininkai, paremdami streikuojančius angliakasių, streikuoja ir sustabdė laivų iškrovimą 14-jie uostų. Transporto ministeris įspėjo, kad šis streikas palies pramonę, teks uždaryti plieno liejyklas, atsiras daugiau bedarbių.

— Indijos sikhų oro piratai paleido Jungtiniame Arabų Emirate Indijos lėktuvo keleivius ir gavo leidimą savaitę pasilikti Dubai mieste. Jie pareiškė norą emigruoti į Ameriką.

— Apie 150 ginkluotų vyrų puolė Beirute Saudi Arabijos ambasados pastatą, padarė daug žalos. Tai šijitų, kurie seka Irano ajatolos Khomeinui mokslą, kariai, pasipiktinę, kad jie negauna Saudi Arabijos vizų aplankyti šventajį Mekos miestą.

— Indijoje prasidėjo masiniai protestai dėl populiarus filmų aktorius Rama Rao pašalinimo iš Andhra Pradesh valstijos premjero pareigų. Jo vieton paskirtas premjeras Gandhi rėmėjas pats pasitraukė, bijodamas grasinimų.

— Nuo liepos 15 sovietų prezidentas Černenko buvo dingęs iš viešumos, išvykęs atostogų. Šeštadienį spauda paskelbė jo atsakymą į britų vieno miesto mero laišką. Černenko pritaria laisvų nuo atominių ginklų zonų steigimui visame pasaulyje.

— Los Angeles mirė amerikietis rašytojas Truman Capote. Šį ketvirtadienį jis būtų buvęs 60 metų.

— Europos parlamentas ipareigojo savo naują pirmininką prancūzų Pierre Pflimlin susižinoti su Maskva ir pareikalauti teisės pasimatyti su mokslininku Andrejumi Sacharovu.

Ar Honeckeris važiuos į Boną?

Bona. — Europos politiniai stebėtojai susidomėję stebi padėtį Rytų Vokietijoje, kuri pasisakė už glaudų bendradarbiavimą su Vakarų Vokietija. Tas „konstruktyvus dialogas“ vyksta tuo pačiu metu, kada Kremliaus propaganda visomis jėgomis puola Bonos vyriausybę už NATO vidutinio nuotolio raketų išleidimą į savo teritoriją, puola už bandymus apsiginkluoti ir už norą atsiimti II Pasauliniame kare prarastas teritorijas.

Rytų Vokietijos valstybės galva ir komunistų partijos vadas Erich Honecker rugsėjo 26-29 dienomis turi lankytis Vakarų Vokietijoje. Ar ši kelionė įvyks, nežinurint aiškiau Maskvai ir toliau įrodinė, kad „Rytų-Vakarų Vokietijų santykiai labai svarbūs Europos saugumui, taikai ir tarptautiniam klimatui“. Sovietų Tass agentūra perspausdino Honeckerio pasikalbėjimą su dviem Rytų Vokietijos laikraščiais, tačiau išleido tuos sakinius, kurie Maskvai nepatinka.

Kai kurie komentatoriai tvirtina, kad Honeckerio draška yra iš Kremliaus valdžios silpnumo ir nuomonių skirtingumo pačiame Kremljuje. Ekonominius ryšius ir bendradarbiavimą su Vakarais, plačią prekybą skatina ne tik Honeckeris, bet ir Kremliaus politbiure svarbią vietą turįs Michail Gorbaciov bei sovietų premjeras Nikolai Tichonov. Jiems priešinasi sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko ir gynybos — maršalas Ustinovas, kurie bijo Rytų ir Vakarų Vokietijų suartėjimo. Manoma, kad įkyrus Maskvos propagandos šūkavimai apie Vokietijos „revanšizmą“ skiriami Lenkijai ir Čekoslovakijai įbauginti. Maskva bando įtikinti lenkus, kad jie klausytų komunistinės valdžios, nes kitaip „ateis vokiečiai“.

— Izraelio šiaurėje sekmadienį buvo jaučiamas žemės drebėjimas, padaręs žalos keliolikai pastatų Haifoje.

— Neapolio mieste sekmadienį susikovė dvi mafijos grupės. Aštuoni žmonės žuvo, septyni sužeisti.

— Tarp rugpjūčio 10 ir 20 d. JAV automobilių pirklių pardavė 32 nuos. daugiau automobilių, negu pernai per tą patį laiką. Per dieną buvo parduodama 23,651 automobilis. Kai kurie pirkliai pritrūko populiarių modelių.

— Filipinų prezidentas Marcos pasakė, kad per paskutinius trejus metus sukilimuose ir komunistų armijos puolimuose žuvo 5,000 kareivių ir civilių.

— Aukštasis sovietų pareigūnas pareiškė V. Vokietijos laikraščiai „Bild“, kad Sacharovo žmona Bonner tikrai nuteista ištėrimu penkeriems metams. Tą tremtį ji turės atlikti Gorkio mieste, kur jau gyvena nuo 1980 m.

— Izraelio religinė partija pranešė darbo partijos vadui, kuris bando sudaryti koalicinę vyriausybę, kad ji nesidės su darbiečiais ir rems tik dviejų didžiųjų partijų koaliciją.

Honeckeris ilgą laiką buvo laikomas paklusniausiu Kremliaus tarnu. Spėjama, kad sovietų politikai, kurie remia dabartinį Honeckerio nepaklusnumą, taip daro ne tik dėl labai jiems naudingos prekybos su Vakarų Vokietija, bet ir dėl seniai puoselėjamo plano atitraukti Vakarų Vokietiją iš NATO bloko. Kremlius svajoja suskaldyti Vakarų Geriausias būdas tai įvykdyti būtų pažadėti Vakarų Vokietijai abiejų vokiečių valstybių sujungimą. Tas sujungimas būtų su sąlyga, kad Bona taptų neutrali Rytų-Vakarų, geriau sakant, Amerikos-Sovietų Sąjungos varžybose dėl pasaulio dominavimo.

Rytų Vokietijos politinių mokslų mėnraštis „Horizont“ rugpjūčio mėn. prof. Harold Norbert straipsnyje rašo, kad atskirų kraštų komunistų partijos pasidaro savo individualias išvadas, pagal savo tautines istorijas ir patirtį. Visos partijos, žinoma, veikia kartu išlaikydamos mokslinį socializmą ir proletarinį internacionalizmą, tačiau tarptautinis komunistų judėjimas buvo ir bus savanoriška kovos bendruomenė, sudaryta iš lygių ir nepriklausomų partijų.

Stebėtojai nurodo, kad panašius žodžius jau daug metų kartoja Jugoslavijos ir Rumunijos komunistų partijos. Dabar panašiai ėmė kalbėti Rytų Vokietijos vadai. Skirtumas tačiau tas, kad nei Jugoslavijoje nei Rumunijoje nėra sovietų divizijų. Rytų Vokietijoje stovi apie 350,000 sovietų kareivių.

Erdvėlaivis pasirengęs skristi

Cape Canaveral. — Trečiadienį 7:35 val. ryto Chicago laiku į erdvę turi pakilti naujas daugkartinis skridimo erdvėlaivis „Discovery“. Jo kelionė dėl įvairių gedimų buvo atidėta. Erdvėlaivis turėjo skristi birželio 25. Šioje kelionėje į erdvę bus iškelti du komerciniai satelitai ir vienas karinis. Erdvėn gabenama paslaptinga medicinos laboratorija, kuri tenkintose sąlygose bandys atskirti kažkokių hormonų dalis. Šiam darbui į erdvę skrenda civilis specialistas, siunčiamas „Johnson ir Johnson Ortho Pharmaceuticals“ imonės.

Kiti astronautai lieka tie patys, turėję skristi birželio mėnesį. Tarp jų — antroji moteris astronautė Judy Resnik. Pirmoji buvo Sally Ride. Ji irgi labai susidomėjusi šia kelione, nes įguloje yra jos vyras, skridimo specialistas Steven Hawley. „Discovery“ kelionė užtruks šešias dienas. Įgulos inžinierius Charles Walker bus pirmas astronautas, kuris trečiadienį, erdvėje švęs savo 36 metų gimtadienį.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 28 d.: Augustinas, Adelinda, Liūkas, Tarvilė.

Rugpjūčio 29 d.: Ipatijus, Sabina, Gaudas, Tautgaila.

Oras

Saulė teka 6:11, leidžiasi 7:33.

Saulėta, temperatūra dieną 92 l., naktį 70 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGINTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

VIEN SKAITYMO NEGANA – REIKIA PILDYMO

Klausimas. Didž. Gerb. P. Daktare, kiekvieną kartą perskaitau Tamstos vedamą skyrių „Draugo“ ir „Naujių“ dienraščiuose. Ne tik perskaitau, bet ir išsikerpu tą puslapį ir pasidėdu, kad ateityje, reikalui ištikus, galėčiau visus tuos naudingus patarimus pensininkams pasiskaityti ir savo sveikatos palaikymui panaudoti.

Tamstos patarimai, Daktare, pensininkams yra tikras išganymas. Tik neišmanėliai ar kokie užsispyrėliai gal jais nepasinaudoja.

Turiu porą klausimų, į kuriuos norėčiau gauti atsakymą.

1. Esu 73 metų, aukštis 5 pėdos 8 coliai, sveriu 164 svarus, kas yra lygu 74,39 kg. Mano daktaras sako, kad turėčiau sverti tik 154 svarus, taigi turiu numesti 10 svarų.

Tarnaujant Lietuvos kariuomenėje, tikriaus sakant, iki išvykimo iš Lietuvos mano aukštis buvo 175 cm ir svėriau 75 kg. Lietuvos daktarų buvo pripažinta, kad toks svoris normalus. Ir dabar Lietuvoje ta pati taisyklė galioja, pagal ją mano dabartinis svoris būtų skaitomas normaliu.

Dabartinis mano aukštis yra 5 pėdos, 8 coliai (apie vieną colį mažiau negu Lietuvoje). Ar man reikia, kaip mano daktaras sako, dabartiniame mano amžiuje būti lengvesniam 10 svarų, negu būčiau jaunystėje.

Norėčiau žinoti Tamstos, p. Daktare, nuomonę apie dabartinio mano aukščio ar mano svorio 164 svarai jau perdidelis?

Mano daktaras po kraujo tyrimo surado pėdsakus cukraus, todėl nutarė pastatyti ant dietos, kurios laikydamasis turėčiau pasiekti 154 svarų svorį. (Dieta: 1500 kalorijų diena). Ar toks sumažinimas svorio nebus per daug? Ar nepakenks sveikatai?

2. Jau maždaug metai, kaip pasijutau turįs hemoroidus. Daktaras prirašė imti vonias, šiltas, į vandenį įdėjus druskos (normal salin). Vonias imu kasdien po tris kartus, jau apie dvi savaites, bet žymaus pagerėjimo neįjuntu.

Jau daugelį metų turiu gerojai užkietėjusius vidurius. Čia daktari siūlo milk of magnesia. Nė kartą esu išgėres 4 uncijų bonketę iš karto, bet nieko nepadėjo. Ar yra kitokių vaistų tam nenormalumui sutvarkyti? Jei taip, prašyčiau atsiųsti man receptą.

Kraujo spaudimas rugpiučio 10 d. buvo: 140–84. Už patarimą būsiu dėkingas.

Atsakymas. Ne vaistų, bet diržų reikia Tamstai – ir štai dėl ko. Niekas nepildo sveikatos dėsnį jau pakartotinai šiame skyriuje apibūdinti, įskaitant ir Tamstą, todėl pirmiausia tuo reikalu žodis – kitas.

Ati už gražiai surašytus savus nusiskundimus. Gerai, kad sekį šį skyrių ir jį sandėliuoti. Bet to viso negana – reikia pildymo sveikatos dėsnų. Privalom apiešti apsilėidimo taką ir eiti kas sveikatai naudinga pildymo keliu. Juk aiškiai matom, kad blogiausias dalykas yra Švento Rašto bei pamokslu vien skaitymas – citavimas – klausimas, kai nepildoma, kas dvasios – asmenybės gerinimo srityje naudingai patariama.

Žmonės – klausytojai negirdi gerų kalbų, nes jiems trūkdo tokių kalbėtojų netik

darbai. Sakysim, toks netvarkingos asmenybės – sutrikusios galvosenos – sugedusio kompiuterio savininkas kas kelintas žodis mini Kristų, o tikro žmogaus gerus darbus laiko – vadina purvinais skudurais ir save laiko Dievo siųstuoju gelbėtoju visų tų, kurie tik per jo tiltelį eis į dangų. Normalus žmogus retai kada girdi didesnę kvailiojimą, bet dvasia – asmenybe sumenkusieji žavisi tokių ir savo turtą – namus paveda jam tvarkyti.

Tokių pasimetėlių pilnas šis kraštas. Chicagos vidurmiestyje ant gatvės kampų tokie kalba be pertraukos, bet ir beprotiškai. Jokios tragedijos iš to nebūtų, jei mūsiškių miniažmogių – menkų kompiuterių ant savo pečių nesiojtujų taip gausiai nebūtų ir sveikam protui prieštaraujantis pamokslas tokie nesizavėtų – „Daug pašauktų – maža išrinktų“ – nuo senovės mums pranešta tiesa vyrų dar ir mūsų laikais.

Klausimas, kodėl taip atsitinka, kad žmogaus pavidalo piktžolė patraukia link savęs, pagal ją mano dabartinis svoris būtų skaitomas normaliu.

Žmogus savo asmenybę – savą kompiuterį – savus nusiteikimus tinkamai stotasi – vystosi ant prigimtų ir tik jam gimus išsigijamų per pirmuosius trejus metus pamatų. Jei motina savo naujagimį iki jo trejų metų amžiaus trejopai neugdys – tas vaikas užaugs niekam tikęs – jis menką kompiuterį nešiosis savo kaukolėje. Tokie bus aukos minėtų su sveiku protu susipykusių pamokslautojų bei visų kitokių niekų žmonių piršėjų.

Visi likusieji žmonės randasi tarp minėta sumenkusiu sava asmenybe žmonių ir tarp visai sveikos galvosenos asmenų. Tik vieni arčiau vienu, kiti – arčiau kitų. Iš čia turime 75 procentus cukraligę negaluojančių pacientų, kurie nepildo gydytojų nurodymų. Tas pats ir su skrandyje žaidždas turinčiais: jie ima pusę dolerio kainuojančias Tagamet tabletes, bet rūko, kavą geria ir degtinę siurbia: aišku, kad reikiamų pasekmių nesulaukia. Ne kitaip dedasi ir su hemoroidais negaluojančiais bei kietus vidurius turinčiais asmenimis: retas kuris jų laikosi paprastų, bet tikrai veikiančių priemonių prieš tas negeroves. Jie nenori patys imti save nagan tų negerovių prašalinimui, už tai jie griebiasi neveikiančio prieš tas negeroves vaisto. O faktas yra, kad kieti viduriai sukelia hemorojų, nes žmogus

vyriui tinkamas svoris yra toks: 5 pėdų ir 8 inčų aukščio liekno sudėjimo vyras turėtų sverti nuo 132 iki 141 svaro, vidutinio sudėjimo: nuo 134 iki 147, o stambaus sudėjimo: 142–161. Pagal savo sudėjimą ir turimą svorį, dabar matai, kad naudinga numesti dar dešimt svarų. Senesniam žmogui labai naudinga sumažinti jaunystėje turėtą svorį, nes visi organai turi mažesnę pajėgumą.

Tada ir mažo laipsnio cukraligė Tamstai tvarkysis be jokio vaisto.

Dėl hemorojaus irgi nereikia jokių vaistų – tik sutvarkyti vidurius būtinai privalu. Jokios vonios, jokie vaistai (gink, Dieve, neimk preparatą H ir neapžiūrėjus gydytojui neimk jokių kitų vaistų – žvakūčių, nes gali būti vėžys ten palaikomas už hemorojų nepadės tol, kol žmogus turės kietus vidurius. Taigi hemorojaus gydymas prasideda nuo vidurių sunormalinimo.

Kiekvienam žmogui reikia turėti normaliai veikiančius vidurius, kad be jokio sylinimosi kiekvieną rytą po pusryčių ar tuojau atsikėlus, kaip laikrodį, jie išsistuštintų. To

Svečiai iš Detroito seka Sodybos pažmonyje sveikatos reikalais pranešimą: Stasė Ramanauskienė ir M. Šnapštys. Nuotr. M. Nagio

del Tamstai reikia dabar nori – nenori atsikėlus ar papusryčiaus eiti išvieten ir atsistėti pusvalandžiui, galvot. Taip viskas čia paprasta normalaus kompiuterio savininkui, bet ne minėtam pasimetusiam asmeniui.

Už tai mes norėdami gelbėti savas paklydusias avis, minėtus pamokslininkus bei sveikatos dėsnį nepaisančius mūsiškius bei jų niekingų kalbų klausiančius, mes turime dabar, ne rytoj, suteikti lietuviškam naujagimiui trejopai pagėjų motiną: 1. Ji turi švelniai su naujagimiui kalbėti; 2. Ji privalo jam lopsinė dainuoti – religines giesmeles giedoti ir 3. Ji turi stengtis garsinuis naujagimio amžiui atsakančius žaklus parūpinti. Tik taip auginamas naujagimis per pirmuosius jo amžiaus trejus metus pajėgs išaugti tikru žmogumi, pajėgiančiu sveiko proto dėsniams paklusti ir savo gyvenime pildyti kas gera, dora, sveika, tvarkinga ir gražu.

Toks pajėgs skirti pelus nuo grūdų, ir ką gero girdėjęs, patartas ar skaitęs, pajėgs pildyti, savo gyvenimo dalimi paversti ir eiti tiesiu sveikatai keliu.

Todėl visi mes grįžkime iš paklydimu pelkių ir eikime svarbiausio darbo atlikti: savu tinkamu elgesiu tinkamus žmones auginti. Kol tokių žmonių gausaus skaičiaus susilauksime, turime tvarkytis su esamais ne naujagimiais, bet pensininkais, kurie kiekvienas jau esti visokių vėlių pririję ir niekaip nesistengia juos laukan išspiauti.

Tamstai rūpimais klausimais reikia štai kaip galvoti ir veikti. 1. Tamsta be reikalo taip labai rūpinies ir pilnas abejonių esi dėl savo svorio, kuris nėra jau taip didelis, kad reiktų rūpintis. Tamstos gydytojas teisingai patarė: numesk palengva 10 svarų ir liaukis įvairiopa filosofuoti apie savo svorį.

Vyriui tinkamas svoris yra toks: 5 pėdų ir 8 inčų aukščio liekno sudėjimo vyras turėtų sverti nuo 132 iki 141 svaro, vidutinio sudėjimo: nuo 134 iki 147, o stambaus sudėjimo: 142–161. Pagal savo sudėjimą ir turimą svorį, dabar matai, kad naudinga numesti dar dešimt svarų. Senesniam žmogui labai naudinga sumažinti jaunystėje turėtą svorį, nes visi organai turi mažesnę pajėgumą.

Tada ir mažo laipsnio cukraligė Tamstai tvarkysis be jokio vaisto.

Dėl hemorojaus irgi nereikia jokių vaistų – tik sutvarkyti vidurius būtinai privalu. Jokios vonios, jokie vaistai (gink, Dieve, neimk preparatą H ir neapžiūrėjus gydytojui neimk jokių kitų vaistų – žvakūčių, nes gali būti vėžys ten palaikomas už hemorojų nepadės tol, kol žmogus turės kietus vidurius. Taigi hemorojaus gydymas prasideda nuo vidurių sunormalinimo.

Kiekvienam žmogui reikia turėti normaliai veikiančius vidurius, kad be jokio sylinimosi kiekvieną rytą po pusryčių ar tuojau atsikėlus, kaip laikrodį, jie išsistuštintų. To

del Tamstai reikia dabar nori – nenori atsikėlus ar papusryčiaus eiti išvieten ir atsistėti pusvalandžiui, galvot. Taip viskas čia paprasta normalaus kompiuterio savininkui, bet ne minėtam pasimetusiam asmeniui.

Už tai mes norėdami gelbėti savas paklydusias avis, minėtus pamokslininkus bei sveikatos dėsnį nepaisančius mūsiškius bei jų niekingų kalbų klausiančius, mes turime dabar, ne rytoj, suteikti lietuviškam naujagimiui trejopai pagėjų motiną: 1. Ji turi švelniai su naujagimiui kalbėti; 2. Ji privalo jam lopsinė dainuoti – religines giesmeles giedoti ir 3. Ji turi stengtis garsinuis naujagimio amžiui atsakančius žaklus parūpinti. Tik taip auginamas naujagimis per pirmuosius jo amžiaus trejus metus pajėgs išaugti tikru žmogumi, pajėgiančiu sveiko proto dėsniams paklusti ir savo gyvenime pildyti kas gera, dora, sveika, tvarkinga ir gražu.

Toks pajėgs skirti pelus nuo grūdų, ir ką gero girdėjęs, patartas ar skaitęs, pajėgs pildyti, savo gyvenimo dalimi paversti ir eiti tiesiu sveikatai keliu.

Todėl visi mes grįžkime iš paklydimu pelkių ir eikime svarbiausio darbo atlikti: savu tinkamu elgesiu tinkamus žmones auginti. Kol tokių žmonių gausaus skaičiaus susilauksime, turime tvarkytis su esamais ne naujagimiais, bet pensininkais, kurie kiekvienas jau esti visokių vėlių pririję ir niekaip nesistengia juos laukan išspiauti.

Tamstai rūpimais klausimais reikia štai kaip galvoti ir veikti. 1. Tamsta be reikalo taip labai rūpinies ir pilnas abejonių esi dėl savo svorio, kuris nėra jau taip didelis, kad reiktų rūpintis. Tamstos gydytojas teisingai patarė: numesk palengva 10 svarų ir liaukis įvairiopa filosofuoti apie savo svorį.

Vyriui tinkamas svoris yra toks: 5 pėdų ir 8 inčų aukščio liekno sudėjimo vyras turėtų sverti nuo 132 iki 141 svaro, vidutinio sudėjimo: nuo 134 iki 147, o stambaus sudėjimo: 142–161. Pagal savo sudėjimą ir turimą svorį, dabar matai, kad naudinga numesti dar dešimt svarų. Senesniam žmogui labai naudinga sumažinti jaunystėje turėtą svorį, nes visi organai turi mažesnę pajėgumą.

Tada ir mažo laipsnio cukraligė Tamstai tvarkysis be jokio vaisto.

Dėl hemorojaus irgi nereikia jokių vaistų – tik sutvarkyti vidurius būtinai privalu. Jokios vonios, jokie vaistai (gink, Dieve, neimk preparatą H ir neapžiūrėjus gydytojui neimk jokių kitų vaistų – žvakūčių, nes gali būti vėžys ten palaikomas už hemorojų nepadės tol, kol žmogus turės kietus vidurius. Taigi hemorojaus gydymas prasideda nuo vidurių sunormalinimo.

Kiekvienam žmogui reikia turėti normaliai veikiančius vidurius, kad be jokio sylinimosi kiekvieną rytą po pusryčių ar tuojau atsikėlus, kaip laikrodį, jie išsistuštintų. To

del Tamstai reikia dabar nori – nenori atsikėlus ar papusryčiaus eiti išvieten ir atsistėti pusvalandžiui, galvot. Taip viskas čia paprasta normalaus kompiuterio savininkui, bet ne minėtam pasimetusiam asmeniui.

Už tai mes norėdami gelbėti savas paklydusias avis, minėtus pamokslininkus bei sveikatos dėsnį nepaisančius mūsiškius bei jų niekingų kalbų klausiančius, mes turime dabar, ne rytoj, suteikti lietuviškam naujagimiui trejopai pagėjų motiną: 1. Ji turi švelniai su naujagimiui kalbėti; 2. Ji privalo jam lopsinė dainuoti – religines giesmeles giedoti ir 3. Ji turi stengtis garsinuis naujagimio amžiui atsakančius žaklus parūpinti. Tik taip auginamas naujagimis per pirmuosius jo amžiaus trejus metus pajėgs išaugti tikru žmogumi, pajėgiančiu sveiko proto dėsniams paklusti ir savo gyvenime pildyti kas gera, dora, sveika, tvarkinga ir gražu.

Tai vaistai prie normalaus valgio: tris kartus per dieną po gerą lėkštę sriubų suvalgymo: rytais kleckienė, per pietus kopūstinė, vakare bulbinė.

Dar ne galas: išsivirk pradžioje gydymosi sėmenų klijaus ir po tris stiklines kas para išgerk. Sėmenis pirk vaistinėje blizgančius, šviežius (Flax Seed). Jų valgomą šaukštą į kvortą vandens, virink valandą, papildyk vandens kiek nugaravo. Gali dėl skonio vaisių sulčių prisidėti kiek į tą sėmenų klijuką.

Dar negalas. Valgyk būtinai gausiai – dubenimis per parą vaisių – daržovių (įvairiausių, kurias galima valgyti žalias ir vietoje gaunamas) mišinio. Bent tris kartus per dieną taip elkis. Dar pasuk kvortą bei rūgusio pieno sudorok poroje. Gerai būtų, kad išgertum porą stiklinių vištienos – kalakutėms buljono. Negerk saldaus pieno, kavos, arbatos, alaus, svaigalų ir jokių pepsų.

Vienam reikia skysčių poroje išgerti mažiausiai tuziną stiklinių, kitam šešiolika jų ar dar daugiau. Nebijokime nė vienas skysčių – jų savo smegenyse turime 75 procentus. Tai kam žarnas laikyti kietesnes už savo kompiuterį? Skysčių pakankamas gėrimas bus tada, kai žmogus poroje padarys šlapimo mažiausiai dvi kvortas. Kietų vidurių savininkas turės minėtai gausiai gerti tol, kol vidurais ateis normon. Tada irgi gausiai prisieis gerti skysčių, tik ne tiek daug. Sekmės Tamstai, vėl parašyk.

SATELITAI IR JŲ DARBAS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Iš kelių vokiškuose laikraščiuose tilpusių straipsnių pasistengsiu duoti trumpą SS-gos ir JAV satelitų atliekamą erdvėje darbo vaizdą, kadangi kaip visai teisingai vienas dienraštis pažymėjo, šiandieniniai satelitai jau seniai pralenkė James Bond ar Matą Harį.

Dieną ar naktį, žiemą ar vasarą, šaltame kare ar taikos metu, žemės ir jūros gilumoje (giliausia vieta – 10.924 m. randasi apie 370 km Guam pietvakariuose salos) dvi galybės stebi visą laiką mūsų žemę. Tie satelitai fotografuoja vienas kitą, stebi vienas kitą. Kaip du galiūnai su peiliais dantyse keliauja jie labai atsargiai aplink mūsų planetą, neišleisdami vienas kito iš akių. Iš erdvės, specialūs fotoaparatai padaro ne tik didelį pastatų nuotraukas, bet taip pat nufotografuoja net automašinių numerius. JAV ir SS-ga savo satelitais gali stebėti vedamo karo pasekmes, priimti žinias iš mūsų žemės.

Miliardus dol. (ir rublių) išleidžia JAV ir SS-ga slapčių žinių atsiekimui. Tame satelitų darbe taip pat talkininkauja tūkstantčiai mokslininkų, rinkdami žinias apie kitus kraštus. Su šiuo dienų technika pvz. japonams niekuomet nepavyktų netikėtai užpulti Pearl Harbor.

Pereitais metais sprogo sovietinė raketa. Trys kosmonautai spėjo išsigelbėti. Maskva apie tai nieko neparašė, tačiau amerikiečiai apie šį įvykį tuoj pat žinojo. Kokiu būdu? Amerikiečiai satelitais su infra raudonais fotoaparatais užtiko iš 39.500 km. aukščio liepaną. Kitas vėl satelitas 400 km aukštyje klausė sovietinių pasikalbėjimų.

Falklando karo metu sovietai ir amerikiečiai, dėka jų satelitų, taip pat buvo gerai informuoti. Visas argentiniečių laivyno operacijas amerikiečiai tuoj pat perduodavo britams, o sovietai britų – argentiniečiams. Reikia pripažinti, kad sateli-

tai slaptoje tarnyboje padarė didelį perversmą. Automatiškai pranešamo JAV ar SS-gai gos ir kur ir kokią raketą paleido, kokį jį greitį turi ir kas svarbiausia – ar raketa turi tik bandomąjį pobūdį ar ji liko iššauta tikram skridimui.

Satelitai informuoja amerikiečius apie raudonosios armijos persigrupavimus Lenkijoje, kovas Afganistane, karinius įrengimus, fabrikus, laivų statybą, geležinkelių linijas ir net sovietinio ūkio stovį, tad amerikiečiai tuoj pat gali apskaičiuoti SS-gos būsimą derlių.

Amerikiečių satelitas „Big Bird“ yra vienuolikos tonų „baidyklė“, kurio širdis yra didelis foto aparatas. Pridengti tankiai, užmaskuoti papūklai šiam aparatui jokia paslaptis.

Amerikiečiai „Ferret“ satelitai aplink žemę skraido 320-480 km aukštyje. Jie dabėti vedamo karo pasekmes, priimti žinias iš mūsų žemės.

„Ferret“, satelitai tuo pačiu laiku gali priimti 100 telefoninių pasikalbėjimų. Jis – Ferret – 1967 m. balandžio mėn. 23 d. pagavo kosmonautą Vladimiro Komarovo traškišką mirtį, kad sovietinis kosmonautas su savo erdvėlaiviu turėjo keblumą sugrįžti į žemės atmosferą. Tuoj pat buvo aišku, kad jis yra žuves. Amerikiečiai pagavo pasikalbėjimą su verkiiančiu A. Kosyginu, amerikiečiai girdėjo kaip jis atsiveikino su žmona. Po kelių sekundžių šaukamas ir ... tyla.

TOKS MARGUMYNAS! Kaukazas – viena nedaugelio žemės vietų, kur tiek daug įvairių kalbų. Be milijoninių tautų – gruzinų, azerbaidžaniečių ir armėnų, čia gyvena tautos, tautelės, turinčios tik po kelis tūkstančius žmonių. Pats margiausias Dağestano rajonas. Čia gyvena apie 30 tautų.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, Ill.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$53.00 – Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur – Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30–4:00.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

MALDOS GALIA

Kai širdį tau skausmas kaip peiliais suspaus, skubėk prie galingos maldos: ramiau tau krūtinė vaiots.

Maironis

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui škbambinti 436-5566

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12–5; antr. ir ketv. 12–4–6–30; šešt. tik susitarimui.

DR. K. G. BALUKAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.
Ofs. 735-4477; Rez. 246-0667 arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. – 233-8553
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. Rfiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvos gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12–4
6–8 antr. 12–5 penkt. 10–12. 1–6

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS –
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mlvija vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Kalba lietuviškai
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meskausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-moji ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 352-0889
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 8 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

Dr. Upenra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija
ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. answering s. Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PUSLEIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Buvo paskersta

NE TA KIAULĖ

Galime vienaip ar kitaip galvoti apie JAV prezidento Ronald Reagano vedamą ekonominę politiką, nuogaustai dėl jau nuolatiniu virtusio valstybės biudžeto nesubalansavimo, dėl infliacijos, pasyvaus užsienio mokomojo balanso, dėl nepakankamai mažėjančio bedarbių skaičiaus, nepakankamų kreditų socialiniams reikalams, dėl brangių gydymo išlaidų ir nesimėimo šio klausimo sutvarkymo... Tokių nemalonių reiškinų būtų galima dar daug prirašyti, bet iš to nauda nebus didelė, nes daugybė minėtų ir kitų negerovių yra jau iš senų laikų „ispilietinios“: prezidentas Reaganas jas rado ir greičiausiai paliks kitiems prezidentams net tuo atveju, jeigu jis bus vėl perinktas ir sėkmingai baigs savo antrąją kadenciją.

Bet dėl prezidento vedamos užsienio politikos lietuviškoji išsivija turi turėti (ir turi) kitą nuomonę. Nuo pirmosios prezidentavimo dienos ji yra gera lietuviams ir kitoms pavergtomis tautomis. Šis prezidentas pirmasis ėmė „daiktus vadinti jų tikraisiais vardais“, nevenė ir nevengia viešai pareikšti, kad didžiausias Amerikos ir viso laisvojo pasaulio priešas yra Sovietų Sąjunga, paglemžusi daugybę tautų ir norinti pavergti kitas, visą laisvąjį pasaulį.

Prezidentas gerai žinojo ir žino, kad su Sovietais galima šnekėtis tikrai stipriai apsiginklavus, gal būt šioje srityje juos pralenkus. Štai kodėl jo laikais buvo gerokai padidintos krašto gynybos išlaidos, gaminant naujus modernius ginklus, branduolinius raketas, naujo tipo lėktuvus, karo laivus ir visa kita, kas reikalinga, kad Amerika būtų stipri, nepriklausoma, laisvojo pasaulio ramstis. Todėl niekas iš mūsų neturime rūgoti dėl karinių išlaidų didinimo, nes jos yra tvirtas laidas apsaugoti nuo Sovietų patiemis ir apsaugoti kitas, laisvę mylinčias tautas.

Apie JAV užsienio politikos vadų padarytas klaidas daug rašoma Vakarų Europos spaudoje. Tai vis dar „neuzgijusi žaizda“, padariusi didelę žalą Europos valstybėms. Neseniai vokiečių politikos žurnalas „Der Spiegel“ (nr. 32) paskelbė savo skaitytojų dr. Klaus Freiherr von Wittenhorst — Sonsfeldo tokio turinio laiškelį: „Šiandien angalai ir amerikiečiai žino, kad labai didelė ir prgaistinga klaida buvo padėti Sovietų Sąjungai laimėti II-ą pasaulinį karą ir priversti Vokietiją besąlygiškai kapituliuoti, užuot parėmus prieš Hitlerį besipriešančius vyrus... 1946 m. W. Churchillis prisipažino, sakydamas: „Aš manau, kad mes ne tą kiaulę paskerdėme“. Toliau skaitytojas nurodo, kad vokiečiai vėl šaukiama i kovą („The Germans to the front“) prieš tą patį priešą, prieš kurį Vokietija II pasaulinio karo metu kovojo.

Mums išrodo, kad „ne ta kiaulė buvo paskersta“ ir 1975 m., kai Amerika su kitais 34 Vakarų ir rytų kraštais pasirašė vadinamąjį Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos baigiamąjį aktą.

Šio dokumento esminė žymė ta, kad Sovietų Sąjungai buvo pripažintas jos karo metu ir pokario metais sukurtų sienų neliečiamumas, mainais suteikiant savo krašto gyventojams žmogaus teisių laisvę. Neseniai „Der Spiegel“ per kelis žurnalo numerius paskelbė John Barrono paruoštą straipsnių seriją apie Sovietų slaptąją tarnybą

— KGB („Die 100,000 Augen des KGB). Iš jo ir iš to paties autoriaus bei kitų Sovietų Sąjungos žinovų paskelbtų knygų matyti, kaip labai yra Sovietų šnipai įleidę šaknis visose pasaulio kraštuose. Bet mums šiuo atveju įdomus 1978 m. į Vakarų pasitraukusio žytaus KGB majoro Stanislav Levčenko pasakojimai apie tai, kaip Sovietai aukšti pareigūnai reagavo, išgavę 35 pasaulio kraštų vadų parašus po šiuo dokumentu. Minėtas Levčenko pažymėjo, kad tai buvo didžiausias Sovietų vadų triumfas po II pasaulinio karo. Šia proga jis toliau pasakoja, kaip apie tai kalbėjo vienas (pavardės nemini) komunistų partijos centrinio komiteto (CK) narys: „Sovietų strategija buvo taip rafinuota, kad vakarų vadai manė čia laimėję... Taip kvailiai vakariečiai nieko nelaukdamai ir pasirašė. Vargšai idijotai! Jie nenuvokė, kad atsidūrė tokioj padėty, kaip paukščiai molyje įklimpę. Jie ir dabar tebesapnuoja apie Helsinkio pakto principus — laisvą pasikeitimą nuomonėmis, nevaržomom abipusėmis kelionėmis, emigracijos teise, žmogaus teises ir kitus buržuazinius kliejėjimus. Visu tuo (jie manė) galėsiu suskaldyti mūsų bendruomenę. Vargšai idijotai!“

„Mes sutikome pardavinėti jį knygas ir laikraščius užsieniečiams skirtuose viešbučiuose (taigi jiems patiems). Neišparduotus egzempliorius mes sudėginame (kad kartais nepatektų į mūsų piliečių rankas)... Vakariečiai tikėjo, kad disidentų grupės dabar išdygs kaip grybai iš po žemės. Bet mūsų patyrusi slaptoji policija supranta savo uždavinį. Per porą metų mes sunaikinome disidentų judėjimą, jų narius patalpinome į darbo stovyklas, kad jie ten pasidarytų produktyviais visuomenės nariais“.

Ne kitaip galvojo ir JAV-bių prezidento G. Fordo ir kitų kraštų dignitorių parašus po tuo aktu išgavęs L. Brežnevas: tada iš didelio džiaugsmo jis apšverktė...

Daugelio Amerikos prezidentų ir kitų vadų padarytų klaidų atitaisyti nebegalima. Bet, atrodo, kad gėdingą JAV prezidento pasirašytą Helsinkio dokumentą būtų galima atšaukti, turint galvoje, kad Sovietų Sąjunga jo nesilaiko ir nemano laikytis. Tai kodėl jo turi laikytis Amerika ir kiti kraštai, pripažinę Sovietams jų užkariuotų žemių neliečiamumą? Jei Sovietai susitarimą jau seniai sulaužė, tai ko tas dokumentas vertas? Be abejo, jis yra niekinis.

Šiuo reikalu reiktų išnaudoti prezidento R. Reagano priešsovietinį nusistatymą ir gilų reikalo pažinimą. Bet reiktų, kad kiek galima daugiau tautinių grupių organizacijų ir Amerikos politikų jam tai primintų. Gera proga: šį rudenį Chicagoje susirenka Amerikos Lietuvių Tarybos politinis kongresas. Tam tikra prasme jis gali būti dalies JAV piliečių balsas. Būtų gerai, kad šį reikalą diaktuotų savo kongrese ir priimtų reikiamą nutarimą. Tai būtų Alto pareiga ir gal lyg „kalbės atpirkimas“, nes savo laiku Altos vadai buvo pasisakę už Helsinkio aktą, jį gynė ir propagavo.

Jei Amerika atšauktų parašą po Helsinkio pakto, būtų galima, parafrazuojant W. Churchillio žodžius, pasakyti, kad kiaulė nors ir nebūtų paskersta, vis dėlto patirtų nemažą skausmą, kai peilis jau būtų įvartytas į skaudžią vietą.

SU TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTE LB DARBAI NEPASIBAIGĖ

Pokalbis su dr. Antanu Butkumi, JAV LB krašto valdybos pirmininku ir VII laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės komiteto pirmininku.

V. ROCIŪNAS

JAV-se jau surengtos septynios lietuvių tautinių šokių šventės. Šešios iš jų buvo Chicagoje, o šiemetinė-septintoji Clevelande. Joms suplanuoti, pasiruošti ir įvykdyti reikėjo nemažai laiko, kūrybinio talento, energijos ir, aišku, lėšų. Dabar, kai didieji rūpesčiai jau palikti „už durų“, galite ramiai ir, tikrai, su pasitenkinančiu pasididžiavimu pažvelgti į anas sunkias ruošimosi dienas ir pasidžiaugti visų pastangų gražiais rezultatais. Džiugu, kad šventė buvo sėkminga visais atžvilgiais. Kelių tūkstančių auditorija vertino ją palankiai, spauda džiaugėsi gražia lietuvių tautinės kultūros demonstracija. Norėčiau pirmininką paklausti keletą klausimų.

— Jūs, būdamas LB krašto valdybos pirmininkas ir turėdamas pilnas rankas Bendruomenės rūpesčių, sutikote prisiminti ir šios šventės rengėjo pareigas. Ar ne per daug didelė našta vienam žmogui ir ar aktualieji LB reikalai dėl to nenukentėjo?

— Septintąją laisvojo Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę surengti Clevelande apsiėmiau dar nebūdamas JAV LB krašto valdybos pirmininku. Ją surengti pakvietė mane tuometinis pirmininkas Vytautas Kutkus. Kai 1982 metų rudenį buvau išrinktas pirmininku pareigom, rimtai svarstiau galimybes surasti kitą šokių šventės rengimo k-to pirmininką. Nei aš neradau, nei kiti tokio kandidato nepasirūšė. Tiesa, darbas gerokai įpusėjus, kai kurių Chicago bendruomeninių norėta padaryti mane „garbės pirmininku“, o pagrindinį šventės rengimo darbą pavesti dviem asmenim iš Chicago. Su tokiais pasiūlymų aš nesutikau, nes negalėjau suprasti, kaip šį sunkų ir komplikuotą darbą būtų galima gerai atlikti, gyvenant už keleto šimtų mylių. Šalia to, mano k-tas, išgiręs tokius siūlymus, „piestu stojosi“.

Nemanau, kad aktualieji LB darbai nukentėjo dėl mano dvilypio įsipareigojimo. LB darbai dirbami daugiausia tarybų, kurioms vadovauja prityrę ir gabūs pirmininkai. Reprerzentacijos net ir į Baltuosius rūmus statistu važinėti nemėgstu, tai ir čia

ir institutas, atsiribodamas nuo bet kokios finansinės atsakomybės. Šį klausimą teks išdiskutuoti ir priimti keletą pataisų kitoms šventėms.

— Dalyvavę visose tautinių šokių šventėse, kartais pasiskundžia ir taria: „matei vieną, matei visus“. Pageidautų švenčių pačios programos modifikacijos laiko, apimties ir turinio atžvilgiu. Sako, kad per 40 metų daug kas pasikeitė, ar nevertėtų tad ir į tautinių šokių šventes įvesti naujovių, aišku, nepakenkiant tautinio šokio charakteriui. Ar šis klausimas nebuvo Jums iškilęs bendradarbiaujant su Tautinių šokių institutu?

— Dėl naujovių įvedimo šios šventės programon su institutu nediskutavau. Tam nebuvo nei progos, nei laiko. Kaip minėjau, institutas šokių programą tvarkė savarankiškai. Iš esmės tą darė vienas asmuo-šokių vadovs. Šokių idėstymą ir šokėjų programos išmokymo prižiūrėjimą jį tvarkė viena. Kitos šventės šokių programa turėtų būti nuodugnai peržiūrėta. Su liudiesiu tenka pritari dalyvių skundimuisi „matei vieną šventę, matei visus“. Mano nuomone, daugumas programoje matytų šokių buvo labai gerai atlikti, bet jų parinkimas ir masinis atlikimas nesulaukė tokio įspūdžio, koks jis galėjo būti, jeigu vien šokiai būtų taip su choreografuoti, kad jie būtų pritaikyti masiniam pasirodymui. Kas tinka mažos grupės koncertui, kur labai svarbios detalės, tas savaime dar netinka Koliziejaus erdvėje ir plote. Čia tikrai trūko masinio suprugavimo norimai tematikai išreikšti. Tas savaime nepasidar. Tematiką ir jai choreografiją reikia specialiai sukurti. Deja, iki šiol tam buvo per mažai dėmesio skirta. Mano supratimu, jau dabar reiktų pradėti ruošti didesnio masto planus ir juos konkurse ar kitokiu būdu visuotinai priimti.

— Kokie, Jūsų nuomone, buvo geriausi šios šventės momentai?

— Nepaisant smulkesnių trūkumų, pats faktas, kad dar mes pajėgiame sukviesti daugiau kaip 2000 šokėjų iš trijų kontinentų ir kad jų pažiūrėti susirenka daug tūkstančių

ir institutas, atsiribodamas nuo bet kokios finansinės atsakomybės. Šį klausimą teks išdiskutuoti ir priimti keletą pataisų kitoms šventėms.

— Pastaraisiais metais mano profesinis darbas žymiai palengvėjo, nes rengiuosi kad ir užtarnautų, bet pagal tradiciją priverstinų „atostogų“, tad ir šiuo atžvilgiu šventę ruošti buvo labai geros sąlygos. Pagaliau nesu tikras, jei nebūčiau buvęs ir KV pirmininkas, ar nebūtų buvę rimtesnių pasikėsinių sustabdyti šventės rengimą Clevelande? Mėginimų tai tikrai buvo, nes iki pat šventės pradžios kai kurie „bendruomenininkai“ niekaip negalėjo tikėti, kad padoriai šventę galima surengti „mažam provincijos mieste“ be jų „prityrusių talentų“ pagalbos.

— Dabar, turėdamas tokio didžiulio renginio egzektutyvo patirtį, gal turėtumėte kokių patarimų bei pastabų tokių švenčių ateities rengėjams?

— Patarimų ir pastabų turiu gana daug. Apie tai išsamiau pasisakysiu vėliau ir kita forma. Viena jau dabar noriu pabrėžti, kad šventės rengimo taisyklės jau dabar reikia nuodugnai peržiūrėti. Šį darbą turės atlikti JAV LB krašto valdyba, pasitarusi su Kanados LB ir Lietuvių tautinių šokių institutu.

— Tautinių šokių šventės atsakingieji rengėjai buvo JAV ir Kanados LB kraštų valdybos ir Lietuvių Tautinių šokių institutas. Kaip šios institucijos dalinasi darbais ir atsakomybe?

— Atsakingieji šventės rengėjai buvo tie, kuriuos Jūs savo klausime išvardinote. Institutas buvo atsakingas už šventės šokių programos parinkimą, jos paruošimą ir atlikimą. Kas liečia visą kitą šventės rengimą, tai jis atiteko komitetui, kurį aš, kaip k-to pirmininkas, sudariau. Institutas ir Kanados LB į k-tą delegavo po vieną savo atstovą. Už meninę programą atsakė institutas, už tinkamą šventės rengimą-komitetas. Finansinė atsakomybė turėjo kristi ant visų trijų rengėjų pečių. Istikrųjų visą finansinę našta nešė rengimo k-tas, o už jo galimus nuostolius — JAV LB krašto valdyba. Taip pasisakė JAV LB taryba, net nurodžiusi kokių pinigų nevažinėti nemėgstu, tai ir čia

brity zonoje plunksna teko talkininkauti tenkščiam reprezentaciniam, muz. Mykolo Liuberskio vadovaujamam „Aušrinės“ chorui, perkeliavusiam Doerdorfo, Seedorfo, Stadės, Deledsdorgo ir Diepholzo stovyklas ir švytėjusiam ne tik tų stovyklų, bet, sakyčiau, visos tuometinės britų zonos horizonte. Man kartu buvo malonu, kad talkininkauti plunksna „Aušrinės“ chorui stojau šalia tokių jau žinomų žurnalistų, kaip Salomėja Narkeliūnaitė, Jonas Minelga ir kitų.

1950 metų rudenį iš New Yorko persikėlęs į Chicago, ieškojau progos susipažinti su Albinu Dzirvonu. Apie jį nemažai New Yroke pasakodavo buvęs Lietuvių Tautinio ansamblio V. Vokietijoje pirmininkas Kęstutis Miklas. Su Albinu Dzirvonu tuometinis Tremtinių namuose Chicagoje supažindino Aloyzas Baronas. Iš pirmo susitikimo Albinas padarė labai šilto ir mielo žmogaus — žemaičio įspūdį. Stebino jo energija, entuziazmas, visuomeniškumas, gyvenimas ne savo asmeniškai naudai, bet lietuvių visuomenei ir ypač dainai. Šalia kitų pareigų įvairiose organizacijose, jis tada buvo ir populiariaus „Dainavos“ ansamblio valdybos pirmininkas.

Mazdaug tuo metu žinomas Amerikos lietuvių, ankstyvųjų imigrantų sūnus baritonas Algirdas Brazis buvo pakviestas dainuoti nežinau kurios eilės roles Metropolitan operoje New Yoke. Lietuvių spauda tą naujieną plačiai garsino: po Annos Kaskas, Polynos Stokos štai ir Algirdas Brazis Metropolitan dainininkų tarpe.

Pirmojo susipažinimo Tremtinių namuose proga, judrusis ir geros valios diplomatas Albinas Dzirvonas pasiūlė man kartu su juo nueiti į netoli esančią Brazilų užeigą ir pasveikinti Algirdą, Albino

NAUJOJI ŠVIETIMO PROGRAMA

Šįmet prasidėjo ambicingas sovietinės švietimo sistemos pertvarkymas, kuris užtruks mažiausia dvylika metų. Taip pat šįmet Jaunimo teatre pakilo uždanga virš Čingizo Aitmatovo romano „Ilga kaip šimtmečiai diena“ inscenizacijos. Tiedu įvykiai yra labai glaudžiai susiję.

Reorganizuota švietimo sistema paveiks nerusų tautų istorijos dėstymą ir kultūros puoselėjimą. Numatomas standartinis bendras visuotinės istorijos kursas, kuris bus suderintas su Sovietų Sąjungos istorijos kursu. Sąjungininkų respublikų dėstymas bus standartizuotas ir jų geografijos kursas bus susietas su Sovietų Sąjungos geografijos kursu. Ypatinai bus plečiamas ir gilinamas rusų kalbos mokymas. Literatūros dėstymas gimnazijose vaidinsias ypatingą vaidmenį kompartijos pageidaujamos asmenybės formavime. Skelbiama, kad švietimo tikslas — išaukšinti moksleivius „komunistinių idealų“, „socialistinio internacionalizmo“ ir „pasididžiavimo tėvyne“ — ne Lietuva, Armenia ar Uzbekija, bet „didžiąją tarybinę tėvyne“ — dvasioje.

Kaip matome, reorganizuota švietimo programa dar labiau susiaurins tautinių istorijų, literatūrų ir gimtųjų kalbų mokymą. Ypač ryškios pastangos sumenkinti dėmesį tautinėms istorijoms, jas suldyti į vieną, partijos aprobuotą ir į Rusijos praeitį įjungtą istoriją. Tautinių istorijų likimas visoje Vidurio Rytų Europoje tiesiogiai priklausys nuo Maskvos politinės įtakos. Kur Maskvos valdžia neribota, kaip Lietuvoje, tautinė istorija krypta ir vysta. Kiekvienas politinio laisvėsių sąjūdis ar revoliucija Vidurio Rytų Europoje siekė išvaduoti ir tautines istorijas, atitaisyti iškraipymus, atgaivinti ištrintus asmenis ar įvykius. „Solidarumo“ sąjūdiu klestėjimo metu Lenkijoje pirmą kartą viešai prablipta apie Katyno žudynes, Molotovo-Ribbentropo paktą ir kitus istorinius įvykius, apie kuriuos buvo uždrausta prasiarti. Jaruzelskio diktatūros įvedimas reikšė naują pasikėsimą į Lenkijos istoriją — todėl dabar Lenkijoje klesti „savišvie-

tos sąjūdis“, nepriklausomi studijų rateliai, „skrajantys universitetai“. Vidurio-Rytų Europos tautos žino, kad jos negalės išlikti gyvos, jei jų praeitis bus amputuota. „Jei nepririši vaiko prie gimtosios žemės, krašto istorijos ir kultūrinę tradiciją, užaugęs jis nerus vietos pasulyje“, kalba „Kultūros Barų“ (1984, Nr. 5) cituojamas kritikas Vytautas Kubilius. Reorganizuota sovietinio švietimo programa siekia nuvertinti ir Lietuvos istoriją ir jos kultūrinę tradiciją. Todėl tokia skaudžia ironija nuskamba savo marksistu-leninistu tituluojančio filosofijos profesoriaus Jokūbo Minkevičiaus nusiskundimas tuose pačiuose „Kultūros Baruose“: „Kokia skurdi mūsų inteligentijos dalies istorinė atmintis, kaip maža mokyklose semiamasi dvasinių vertybių iš kultūros istorijos“.

Ką visa tai turi bendro su pradžioje minėta Čingizo Aitmatovo romano inscenizacija Jaunimo teatre? Joje girdime seną kazachų legendą apie tai, kaip kazachų belaisviams barbariška galvos operacija būdavo atimama atmintis, pavertināt juos nuolatiniais robotais — „mankurtais“. Pat-sai Aitmatovas, lankydamasis Rytų Vokietijoje, kalbėjo, kad toksai „mankurtizavimas“ kelia pavojų žmonijai, nes „manipuliuojant medijomis grasinama užmušti žmogiško iškenčto skausmo ir istorinės patirties atmintį“. Anot Aitmatovo: „reikia nuolatos ieškoti tiesos ir ją išsakyti, kad žmogus turėtų galimybę savarankiškai mąstyti apie save ir savo elgesį. Visos tautos, visos šalys turi milžinišką istorinės patirties potencialą, kurį jos būtinai turi panaudoti ir kurį jų poetai turi atgaivinti“. („Literatūra ir menas“, 1984 birž. 16).

Aitmatovo knygos skaitytojai ir pjesės žiūrovai Lietuvoje nesunkiai suprass, kas yra „mankurtai“ ir iš kur ateina „mankurtizacija“.

J. Pa.

„Gintaras Nesibaigia“ Apytikriais duomenimis, šiuo metu pasaulyje per metus vis dar iškasama ir surenkama net apie 450 tonų gintaro, iš kurio apie 410 tonas sudaro Mazosios Lietuvos (dabar vadinamos „Kaliningrado sritimi“) gintaro kasyklų produkcija. Bent taip skelbia sovietiniai šaltiniai.

GINTARAS NESIBAIGIA

Apytikriais duomenimis, šiuo metu pasaulyje per metus vis dar iškasama ir surenkama net apie 450 tonų gintaro, iš kurio apie 410 tonas sudaro Mazosios Lietuvos (dabar vadinamos „Kaliningrado sritimi“) gintaro kasyklų produkcija. Bent taip skelbia sovietiniai šaltiniai.

J. Pa.

(Bus daugiau)

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos VLADAS RAMOJUS

12

Taip reikalai susiklostė, kad aš tapau jų vadovu kelionėse po kaimus. Ūkininkai tais laikais lietuviams studentams, ir dar dainininkams bei šokėjams, labai pataliai atvėrė savo aukštaitiškas širdis. Viešnagių metu skambėdavo dainos, juokas, jaunystė, dažniausia man tarus pristatomąjį žodį. Tai buvo tos dienos, kada į Lietuvą artėjo didžiosios audros ir nelaimės. 1943 metais kaimas mano kartai buvo labai artimas, nes mano kartos metus lieti mobilizacija į vokiečių organizuojamą SS legioną. Vokiečiai protarpiais apsupdavo miestus ir miestelius, gaudydami jaunus vyrus legionui. O mes, gaudomieji, tokiais atvejais ir sprukdavome į kaimus. Kaimas tada buvo Lietuvos priedanga, maitintojas, ir kartu, tautiškumo tvirtovė.

Su kokių malonumų šiandien prisimenu anas keliones po kaimus su jaunais studentais — ansambliciais iš Vilniaus. Po tuos linksmus kaimus, į kuriuos palengva artinosi baisi karo ir bado smėkla, vėliau, pradėjus kolchozinimą, visai pakeitusių jų buvusių veidą.

Vėliau toji saja su dainininkais vėl kažkaip organiziškai susijungė. Šiuose nuotykiuose jau rašiau, kaip gyvenant V. Vokietijoje pabėgėlių stovyklose

brity zonoje plunksna teko talkininkauti tenkščiam reprezentaciniam, muz. Mykolo Liuberskio vadovaujamam „Aušrinės“ chorui, perkeliavusiam Doerdorfo, Seedorfo, Stadės, Deledsdorgo ir Diepholzo stovyklas ir švytėjusiam ne tik tų stovyklų, bet, sakyčiau, visos tuometinės britų zonos horizonte. Man kartu buvo malonu, kad talkininkauti plunksna „Aušrinės“ chorui stojau šalia tokių jau žinomų žurnalistų, kaip Salomėja Narkeliūnaitė, Jonas Minelga ir kitų.

1950 metų rudenį iš New Yorko persikėlęs į Chicago, ieškojau progos susipažinti su Albinu Dzirvonu. Apie jį nemažai New Yroke pasakodavo buvęs Lietuvių Tautinio ansamblio V. Vokietijoje pirmininkas Kęstutis Miklas. Su Albinu Dzirvonu tuometinis Tremtinių namuose Chicagoje supažindino Aloyzas Baronas. Iš pirmo susitikimo Albinas padarė labai šilto ir mielo žmogaus — žemaičio įspūdį. Stebino jo energija, entuziazmas, visuomeniškumas, gyvenimas ne savo asmeniškai naudai, bet lietuvių visuomenei ir ypač dainai. Šalia kitų pareigų įvairiose organizacijose, jis tada buvo ir populiariaus „Dainavos“ ansamblio valdybos pirmininkas.

Mazdaug tuo metu žinomas Amerikos lietuvių, ankstyvųjų imigrantų sūnus baritonas Algirdas Brazis buvo pakviestas dainuoti nežinau kurios eilės roles Metropolitan operoje New Yoke. Lietuvių spauda tą naujieną plačiai garsino: po Annos Kaskas, Polynos Stokos štai ir Algirdas Brazis Metropolitan dainininkų tarpe.

Pirmojo susipažinimo Tremtinių namuose proga, judrusis ir geros valios diplomatas Albinas Dzirvonas pasiūlė man kartu su juo nueiti į netoli esančią Brazilų užeigą ir pasveikinti Algirdą, Albino

žodžiais, „didžiulio laimėjimo, atnešusio garbę visai lietuvių išeivijai“, proga.

O aš džiaugiuosi, kad štai turėsiu progos susipažinti su tokia žvaigžde, kaip Algirdas Brazis. Taip mudu, meliai besikalbėdami, ir nuėjom iki Brazilų užeigos Chicago Westsideje. Deja, radom tik Algirdo mamytę, aptarnaujančią prie baro susedusius klientus. Sužinojom, kad Algirdas jau išskrido į „Metropolitan“ operos dausas.

Susipažinom su Braziliu jau daug vėliau, kai Algirdas grįžo į Chicago, visam gyvenimui nusipelnęs etiketę, kad buvo Metropolitan operos solistas. Nors ir trumpai, bet buvo. Ir svarbiausia, kad liko toks pat mielas žmogus ir lietuvis, kaip Albinas Dzirvonas ir daug kitų.

O dabar su jau pažįstamu Albinu Dzirvonu pažvelkime ir į „Dainavos“ ansamblių.

Iš Hanau stovyklos Vakarų Vokietijoje į Chicago kuone kompaktiškai persikėlęs, „Dainavos“ ansamblis su savo meno vadovu muziku Stepu Sodeika, režisierium Gasparu Velička, ansamblio soliste Stase Klimaite ir kitais jau pagarsėjusiais nariais naujojoje šalyje greitai įstojo į tvirtas vėžes. Šalia Clevelande apistojusio „Ciurlionio“ ansamblio „Dainava“ įsitvirtino kaip vienas pajėgiausių gal ne tiek lietuviškos, autentiškos liaudies dainos skleidėjų, kiek folklorinių muzikinių veikalų atlikėjų. To žanro veikalų lietuvių nepažinomas kūrėjas buvo jurbarkietis Gasparas Velička, o jų muzikinis apipavidalintojas — taip pat jurbarkietis Stepas Sodeika. Tie du draugai jurbarkiečiai ir pajudino kiek blėstančią išeivijos padangę naujais nuanšais, ypač Chicago, praeityje buvusią garsią savo choras, teatrų grupėmis ir kita lietuviška veikla.

(Bus daugiau)

AR VLIKAS GINA STALINĄ?

JUOZAS VITENAS

Vliko pareiškimas Jaltos klausimu (Draugas, 6.16.84) susilaukė aštrios Broniaus Nemicko kritikos. Pasisakymas prieš Vliko teigimą, kad Išlaisvintos Europos deklaracija taikoma tik „ašies“ valstybių atžvilgiu ir neliečia sovietų pavergtų Pabaltijo valstybių, Br. Nemickas rašo (Draugas, 6.28.84), kad toks „VLIKo aiškinimas, atremtas tik į žodžių žaisimą, praziūri esmę: iškreipdamas Išlaisvintos Europos deklaracijos paskelbtųjų suvereninių teisių ir savivaldos principų atstatymo prasmę Stalino naudai“.

GINČO esmę sudaro Atlanto charta. Br. Nemickas nemato skirtumo tarp pačios Atlanto chartos ir jos citatos Išlaisvintos Europos deklaracijoj. Atlanto chartos trečiasis punktas taip skamba: „Jie gerbia visų tautų teisę pasirinkti valdžios formą, kurioje jos nori gyventi; jie nori matyti, kad būtų atstatytos suvereninės teisės ir savivalda toms tautoms, iš kurių tai jėga buvo atimta“.

O Išlaisvintos Europos deklaracijoj šis Atlanto chartos punktas taip atpasakojamas: „Tai yra Atlanto chartos principas — visų tautų teisę pasirinkti valdžios formą, kurioje jos nori gyventi — suvereninių teisių ir savivaldos atstatymas toms tautoms, iš kurių tautai jėga atėmė agresorės valstybės“.

Vliko nuomone žodžių „agresorės valstybės“ įtraukimas į Atlanto chartos citatą Išlaisvintos Europos deklaracijoj reiškia, jog suvereninių teisių atstatymas taikomas tik toms šalims, kurioms jas pažeidė agresinės valstybės.

O. Br. Nemickas tvirtina, kad „Išlaisvintos Europos deklaracija... labai aiškiai pasako, kad „Tai yra Atlanto Chartos principai“, bet ne kokie nors kiti, nauji, savi, skirtingi“.

GINČO išsiaiškinimui reikia prisiminti, ką apie Atlanto chartą pasakė vienas iš dviejų jos autorių — Churchillis, kalbedamas britų atstovų rūmuose netrukus po chartos paskelbimo. Jis taip sakė: „Atlanto konferencijoj mes turėjome minty pirmiausia Europos valstybių bei tautų, dabar esančių po nacių jungu, suverenumo, savivaldos ir tautinio gyvenimo atkūrimą“. Ir tuoj pat jis pridūrė, kad visai atskirą problemą sudaro sritys bei tautos, kurios yra pareiškusios savo ištikimybę britų karūnai ir progresyviai vysto savivaldos institucijas. Roosevelt and the Russians: The Yalta Conference by Edward R. Stettinius, Jr., 244-245 psl.)

Amerikos valstybės departamentas, kuris parengė Išlaisvintos Europos deklaracijos projektą, be abejo, žinojo šį Churchillio pareiškimą ir todėl, kaip atrodo, cituodamas Atlanto chartą įrašė žodžius „agresorės valstybės“, kurie tiksliau pasako, kam ši deklaracija taikoma bei ką ji reiškia.

Tačiau ir taip suformuluota Atlanto chartos citata Išlaisvintos Europos deklaracijoj nepatenkino Churchillio. Rooseveltui pateiktas deklaracijos projektą, Churchillis pareiškė, kad „jis nepripažįsta prezidento pasiūlytai deklaracijai, kol nėra visiškai aiškiai suprasta, kad Atlanto chartos užuomina (reference) netaikoma britų imperijai“ (Stettinius, ten pat.)

(Cia galima priminti, kad Stalinas, pradėdamas trumpas diskusijas dėl Išlais-

vintos Europos deklaracijos, pasakė: „Aplamai aš pritariu deklaracijai“. Speaking Frankly by James F. Byrnes 33 psl.)

Taigi iš Churchillio pareiškimo aišku, kad (1) Atlanto charta nebuvo lygiai taikoma visoms pavergtoms tautoms, pirmenybę teikiant nacių okupuotiems kraštams bei išskiriant britų imperijos šalis, ir (2) kad agresorėmis valstybėmis buvo laikoma nacių Vokietija ir kitos Ašies šalys. Todėl Vlikas teisingai teigia, kad Išlaisvintos Europos deklaracija nebuvo taikoma sovietų pavergtoms Pabaltijos valstybėms.

Tačiau Br. Nemickas tvirtina, kad Rooseveltas ir Churchillis laikė Staliną agresorium. Tai jis aiškina tuo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir D. Britanija pasmerkė sovietų agresiją prieš Pabaltijo valstybes.

Tiesa, kad Stalinas buvo agresorius ne tik prieš Pabaltijos valstybes, bet ir Lenkiją. Tačiau kare prieš Vokietiją jis buvo svarbus Jungtinių Valstybių ir D. Britanijos partneris prieš bendrą priešą.

Štai kaip apie šios partnerystės svarbą rašo Rooseveltas laikais buvus valstybės sekretorius ir Jaltos konferencijos dalyvis Edwardas Stettinius, Jr.: „Amerikiečiai turėtų atsiminti, kad jie 1942 metais buvo ant katastrofos ribos. Jei Sovietų Sąjunga nebūtų atlaikiusi savo fronto, vokiečiai būtų galėję nugalėti D. Britaniją. Jie būtų taip pat galėję užimti Afriką, ir tokiu atveju jie būtų galėję įsteigti atramos punktą Lotynų Amerikoje. Šis gresiantis pavojus nuolat buvo prezidento Roosevelt mentyse“ (Stettinius op. cit. 7 psl.)

Tai padeda suprasti, kodėl Rooseveltas ir Churchillis taip labai vertino partnerystę su Stalinu ir teikė sovietams didžiulę paramą. Jau 1941 m. Jungtinėse Amerikos Valstybėse pagal nuomos ir paskolos įstatymą buvo sovietams paskyrusios septynis milijardų dolerių, ir ši suma vėliau padidėjo iki vienuolikos milijardų dol.

Rooseveltas su Churchilliu taip pat dėl to darė sovietams nuolaidų ir nekėlė klausimų, kurie erzintų sovietus ir ardytų jų partnerystę. Pvz., nei Rooseveltas, nei Churchillis nepasisakė Jaltoje prieš Molotovo ir Stalino siūlymą pripažinti Lietuvą (greta Ukrainos ir Gudijos) Jungtinių Tautų nare, kaip sovietinę respubliką, kad padidintų Sovietų Sąjungos balsų skaičių Jungtinėse Tautose. Tai buvo jiems gera proga pasakyti Stalinui, kad jie nepripažįsta Lietuvos sovietine respublika. Bet jie to nepadarė, o Rooseveltas net pavadino Lietuvą sovietų dominija (Byrnes, op. cit. 39 psl.)

Taigi, jei Rooseveltas ir Churchillis Jaltoje nė žodžiu nepasipriešino Stalino užmačioms prieš Lietuvą, tai kaip galima manyti, kad jie Išlaisvintos Europos deklaraciją taikė ir Lietuvai?

Taip pat neįmanoma įsivaizduoti, kad Stalinas būtų pritaręs šiai deklaracijai, jei jis būtų bent nujautęs, kad jis laikomas agresorium ir kad deklaracija taikoma Pabaltijo valstybėms. Kad Išlaisvintos Europos deklaracija negalėjo būti taikoma Pabaltijos valstybėms, kiekvienas gali įsitikinti paskaitęs pačią deklaraciją.

Štai jos tekstas: „Sovietinių Socialistinių Respublikų

Sąjungos premjeras, Jungtinės Karalijos ministeris pirmininkas ir Jungtinių Valstybių prezidentas pasitarė vienas su kitu bendrais savo šalių tautų ir Išlaisvintos Europos reikalais. Jie kartu pareiškė savo tarpusavį sutarimą derinti savo vyriausybių politiką nepastovumo išlaisvintoje Europoje laikinam laikotarpiu, padedant iš nacių Vokietijos dominavimo išlaisvintiems tautoms ir buvusiai Ašies satelitinių valstybių Europoje tautoms išspręsti demokratiniams būdais savo aktualias politines ir ekonomines problemas.

Tvarkos Europoje įvedimas ir valstybinio ekonominio gyvenimo atkūrimas turi būti pasiektas priemonėmis, kurios įgalins išlaisvintas tautas sunaikinti paskutinius nacizmo bei fašizmo likučius ir sukurti savo pačių pasirinktas demokratines institucijas. Tai yra Atlanto chartos principas: visų tautų teisę pasirinkti valdžios formą, kurioje jie gyvens — suvereninių teisių ir savivaldos sugrąžinimas toms tautoms, iš kurių tai prievarta atėmė agresorės valstybės.

Puoselėti sąlygoms, kuriose išlaisvintos tautos galėtų vykdyti šias teises, trys vyriausybės kartu padės žmonėms bet kurioje išlaisvintoje Europos valstybėje arba buvusios Ašies valstybėje Europoje, kur jų manymu sąlygos reikalauja (a) sukurti sąlygas vidaus taikai, (b) panaudoti bėdos priemones sunkumuose atsidūrusioms tautoms pagelbėti, (c) sudaryti laikinus valdžios organus, plačiai atstovaujančius visas demokratines grupes tautoje ir pasizdancius galimai greičiau laisvais rinkimais sudaryti vyriausybę, atitinkančią žmonių vilią, ir (d) palengvinti, kur reikalinga, praveisti tokius rinkimus.

Trys vyriausybės pasitaro su kitais Jungtinių Tautų bei laikiniais valdžios organais arba kitomis Europos vyriausybėmis, kai bus svarstomi juos teisingai interesuoją dalykai. Kai šių trijų vyriausybių nuomone tokios priemonės bus reikalingos dėl sąlygų bet kurioje išlaisvintoje Europos valstybėje ar bet kurioje buvusios Ašies satelitinėje valstybėje, jos tuojau kartu pasitarė dėl reikalingų priemonių atlikti bendrą atsakomybę, nustatytą šioje deklaracijoje.

Šia deklaracija mes patvirtiname savo tikėjimą Atlanto chartos principais, savo pažadą Jungtinių Tautų deklaracijoj bei savo ryžtą sukurti, bendradarbiaujant su kitomis taiką mylinčiomis tautomis, teise pagrįsta pasaulio tvar-

ką, pašvęstą taikai, saugumui, laisvei ir visos žmonijos bendrai gerovei.

Paskelbdamos šią deklaraciją trys valstybės pareiškia viltį, kad laikinoji prancūzų respublikos vyriausybė galės prie jų prisidėti siūloma tvarka“.

Taigi deklaracijoj kalbama tikrai apie iš nacių išlaisvintus kraštus ir paskutinių nacizmo bei fašizmo likučius išnaikinimą. Jokios užuominos apie kitus pavergtus kraštus.

Pagaliau Br. Nemickas, kaltina Vliką, kad jis nežino, kaip sumetimais bando įtikinti, jog Sovietų Sąjunga net nepažeidusi garantijų dėl laisvų rinkimų, kad Vlikas nepagrįstai bando išsukti Staliną iš Jaltoje duotų įsipareigojimų ir kad be pagrindo bando nuneigti šiuos Stalino įsipareigojimus.

Tačiau paskaitūs deklaraciją lengva įsitikinti, kad Vlikas teisingai teigia, jog ne Sovietų Sąjunga, bet jos sudarytos valdžios turėjo praveisti laisvų rinkimus. O kaip sovietai vykdė valdžių sudarymą ir pravedė laisvų rinkimus, Vlikas priminė sovietų praktiką Pabaltijos valstybėse. Taigi, Vlikas nebando nuneigti Stalino įsipareigojimų, bet teisingai sako, kad deklaracija parašyta bendrybėmis, kurios leido Stalinui savivaliauti. Ir dėl to kaltas ne kas kitas, kaip Jungtinių Amerikos Valstybių ir D. Britanijos vadovai, kad jie pasitiko Stalino gera valia ir neparašė deklaracijos taip, kad Stalinas nebūtų galėjęs išsukti iš savo įsipareigojimų.

Štai kaip rašo apie deklaracijos priėmimą James F. Byrnes, buvęs artimas Roosevelto patarėjas, Jaltos konferencijos dalyvis ir Trumano laikais tapęs valstybės sekretorium: „Sutarimas tarp trijų didžiųjų buvo greitai pasiektas. Mes bent manėme, kad buvo nuomoninių sutarpimų, tačiau nuo to laiko vyksta nuolatinis nesutarimas tarp sovietų ir mūsų dėl tikro jos aiškinimo“. (Op. cit. 33 psl.)

Toliau Byrnes taip pažymi: „Kai (deklaracijos) rengėjai, padėdą užsienio reikalų ministrams, įtraukė pareiškimą, kad kai kuriuos dalykus darys trys vyriausybės, kur jų nuomone sąlygos reikalauja, sovietai galėjo sakyti — ir jie taip dažnai darė, kur jie nenorėjo veikti — kad jų nuomone sąlygos nereikalauja tos veiklos“ (ten pat, 34 psl.).

Tačiau ne tik tai Išlaisvintos Europos deklaracija suteikė laisvas rankas sovie-

Laiškas

Gerbiamas Redaktorium,

Atkreipdamas Jūsų dėmesį į „Draugo“ rugpjūčio 1-mos 151 numerįje V. Rociūno Tautinių šokių šventę Clevelande aprašymą, skiltyje „Mylimai Lietuvai“ jo visi nėra pamirėtas Londono, Ontario, lie tuvių choras „Pašvaistė“. Minimi tik Hamiltono ir Toronto chorų dainininkai. „Pašvaistė“ šventėje dalyvaavo procentaliai su kur kas didesniu savo choristų skaičiumi negu kiti Kanados chorai.

Su pagarba,
Edm. Petrauskas

tams. Jau ankstesni susitarimai užtikrino Stalinui laisvę. Pvz. 1944 m. spalio mėn., kai sovietų pajėgos jau buvo užėmusios Rumuniją ir Bulgariją, o britų — Graikiją, Churchillis su Stalinu Maskvoje susitarė dėl įtakos sferų pietryčių Europoje. Paėmęs puslapi popieriaus, Churchillis taip surašė: Rumunijoj 90% Rusijai, 10% kitiems; Graikijoj 90% D. Britanijai su Jungtinėmis Valstybėmis ir 10% — Rusijai; Vengrijoj ir Jugoslavijoj po 50%; Bulgarijoj 75% Rusijai ir 25% kitiems. Stalinas paėmė tą popierių su Churchillio užrašais, pagalvojo ir paėmęs savo mėlyną pieštuką užėjo ant jo dideli tašką. Churchillis, tai papasakojęs, toliau taip rašo: „Pagaliau aš sakau, ar negali būti tai palaikyta ciniška, jei tai rodo, kad mes taip neapgalvotai išsprendėme šiuos klausimus, taip lemtingus milijonams žmonių? Sudeginim to popierį. Ne, pasilaukkyk jį, atsakė Stalinas“ (Churchill, The Second World War, Vol. VI, 198 psl.)

Taigi, jei toks „išpardavimas“ vyko prieš Jaltos konferenciją, tai ko gero buvo galima Pabaltijos valstybėms tikėtis iš pačios konferencijos? Todėl aiškinimas, kad Jaltos deklaracija dėl Išlaisvintos Europos buvo taikyta ir Pabaltijos valstybėms, yra tikrai „wishful thinking“ padarinys.

LOANS, 3-14 Days
Venture capital, \$50,000 & up
Personal, \$5,000 & up
MR. HARRELL — 626-2173

LITHUANIAN PIONEER
PRIEST
OF NEW ENGLAND
By
William Wolkovich-Valkavičius

The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zebrias, 1860-1915.
Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980
Kaina su persiuntimu \$6.85.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

RADIJO PROGRAMA
Skaudama Lietuvos Radijo Programą Naujoji Anglijoje

Radjo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minky, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvej. 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelių pasirinkimų lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenyrų. Krautuvej atidars kasdien ir šeštadieniais nuo 1:30 pp. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

CLASSIFIED GUIDE

FROGOS — OPPORTUNITIES

TAVERN BUSINESS
Business only for sale. Work for yourself in the heart of Marquette Park. Under \$20,000 — Equipment included. Reply in English.

CDS REALTY CORP.
Tel. 499-2222

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM 5 kamb. (2 mieg.) butas apyl. 71-os ir Mozart. 1-me aukšte. Naujai dekoruotas. Labai svarus. Tik suaugusiems. Skambinti po 4 val. vak. (angliškai) tel. 585-6481

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS

KILIMAI
LIETUVŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2900

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654
5208 1/2 W. 95th Street

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Pianinai ir akordejonai
vieni rikių grindis
BUBNYS
Tel. — EE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

Perkaite „Draugo“, duokite kitiems paminkaltyti.

ISIGYKITE DABAR

REAL ESTATE

Parduodu gerą namų gerą vietoj ant Vlna del Mar Blvd., St. Petersburg Beach, Floridoje, Nebrangiai.
Skambinti 813-360-4006

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Parduodimas

INCOME TAX

Notarinas — Vertimas

BELL REALTY

J. RACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4339 S. Maplewood — Tel. 254-7480

Taip pat daromi Vertimai, Giminių Iškvietai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

Amžinąjį Miestą geriausiai primins Romos sonetai

SACRA VIA

(Šventoji gatvė)
Parašė Alfonsas Tyruolis

Išleido „Ateitis“ su plačiais paaiškinimais. 48 pusl. Kaina \$1.50.

Gaunama „DRAUGE“

Lietuvos senovės paminklai
Marius Blynas

Šį leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai požemiai. Senovinės Vilniaus gynybinės sienos. Menišiausios Lietuvos bažnyčios. Kauno fortifikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys.

Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų. 264 psl. Išleido Kęstučio Jeronimo Butkaus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstyjos mokesčio.

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Liepos 24	Rugsėjo 4
	Spalio 2
Rugpjūčio 9	Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS
Vilniuje Rugsėjo 10 Spalio 2

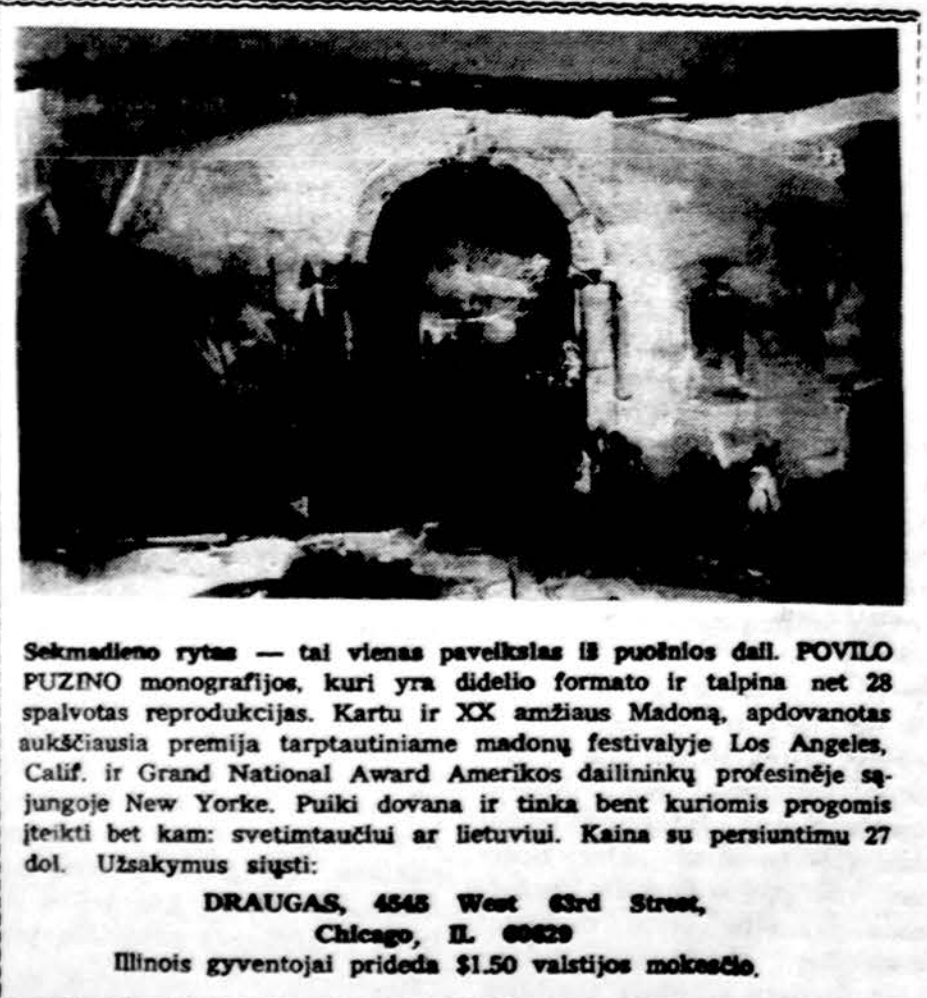
Skridimal numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Keliones lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-98676 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Sekmadienio rytas — tai vienas paveldas iš puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madonų, apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: svečiantaui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstyjos mokesčio.

ATSISVEIKINOM SU RAŠYTOJU PRANU NAUJOKAIČIU

A.a. rašyt. Pr. Naujokaitis

Kelias dienas sunkiai pasirgęs, Medical Center, Hackensack, N. J., ligoninėje rugpjūčio 12 mirė rašytojas, poetas, literatūros istorikas, kritikas ir kultūrininkas Pranas Naujokaitis. Velionis buvo gimęs 1905 m. spalio 2 Papartynų k., Šakių valsč. ir apskr. 1927 m. baigė Žiburio gimnaziją Šakiuose ir 1927-33 m. studijavo lietuvių ir vokiečių kalbas ir literatūrą ir pedagoginius mokslus Vytauto Didžiojo universiteto teologijos filosofijos fakultete. 1934 m. pradėjo dirbti mokytoju darbu Ukmėgės valdžios gimnazijoje, kuriai 1941-44 m. ir direktoriavo.

1944 m. su visa lietuvių banga pasitraukė į Vokietiją ir 1945 m. apsigyveno Vestfalijoje prie Detmoldo, kur buvo suorganizuotas dvi lietuvių stovyklos. Čia velioniu taip pat teko mokytojauti iš pradžių Detmoldo, o vėliau Augustdorfo lietuvių gimnazijoje.

Šios vietovės tada buvo anglų okupacinėje zonoje.

Baltų (lietuvių, latvių ir estų) iniciatyva okupaciniai anglų organai įsteigė Centrinę Baltų tarybą rūpintis specifiniais šiu trijų tautų reikalais. Šios tarybos lietuvių skyriaus iniciatyva lietuvių reikalams buvo išrūpintas leidimas leisti savaitraštį, pasivadinusį „Lietuvių Žodžio“ vardu. Kad laikraštis nepasidarytų tik vienos kurios nors srovės organu, jo redaktorius buvo pakviesti a.a. Jonas Kardelis, atstovavęs lietuvių kairiajai srovei, velionis Pranas Naujokaitis — katališkajai ir Bronius Aušrotas — tautinei. Daugiausia darbo į šį laikraštį teko idėti Pranui Naujokaičiui, nes jis rūpinosi ne tik laikraščio redagavimu, bet ir straipsnių kultūrinėmis ir politinėmis temomis parūpinimu ir paties laikraščio medžiagos paruošimu ir išdėstymu spaustuveje. Spaustuve nuo velionio gyvenamosios vietos buvo tolokai ir sunkiai iš pradžių pasiekiamas. Tekdavo ir pėsčiom pakeičiuti, ir naudotis kiekviena sugaunama susisiekimo priemone. Gyventi teko vienam barakui kambary 4 asmenų šeimai, todėl gyvenimo ir darbo sąlygos buvo labai nepalankios bet kuriam protiniam darbiui. Tokiomis sąlygomis gyvenamas, velionis dar įstengė parašyti ir lietuvių literatūros vadovėlių gimnazijoms 1948 m.

Atvykęs su žmona ir beaugančiais dviem vaikais į JAV, įsikūrė Brooklyne ir dirbo iš pradžių fizinį darbą cukraus fabrike, o vėliau kiekilmetinė bendrovėje, kurioje sušaukė ir pensininko amžiaus.

Čia begyvendamas tuoj pat

įsijungė į lietuvių kultūrinį gyvenimą. Padėjo organizuoti lituanistinę mokyklą, kurioje teko ne tik mokytojauti, bet kurį laiką ir jai vadovauti. Nepaisant čia jį ištikusios šeimos nelaimės, kai 1953 m. mirė jo žmona ir jų vaikų motina, velionis čia ir kiek vėliau persikėlęs gyventi į New Jersey parėšė ir išleido tris eilėraščių knygas — „Sviesos mergaitė“, „Aukštiniai rageliai“ ir „Saulėleidis“ (pirmoji eilėraščių knyga „Prie svyruojančių beržų“ buvo išleista Lietuvoje 1930 m.), ir keturis romanus: „Upeliai negrįžta į kalnus“, „Iš už tūlų“, „Žydintios dienos“ (laimėjusios „Draugo“ premiją) ir „Pasisejau žalią rūtą“. Be to, parašė pasakojimus jaunimui „Maži žingsniai“.

Zymiausias Prano Naujokaičio nuopelnas lietuvių tautai yra jo parašytas keturių tomų veikalas „Lietuvių literatūra“. Čia yra apžvelgiamas visa lietuvių pažvelgtinė literatūrinė kūryba ir jos autoriai nuo pat lietuviško rašytinio žodžio pradžios iki 1975 m. Autorius čia yra kruopščiai surinkęs ir įvertinęs visą literatūrinę įkvėbtą nuo ankstyviausių laikų iki pat 1975 m., nevengdamas minėti ir vertinti okupuotoje Lietuvoje išaugusių rašytojų ir jų kūrybos.

Be to, velionis stengėsi užpildyti ir literatūros kritikos spragas. Kaip literatas pradėjo reikštis nepriklausomios Lietuvos žurnaluose, kaip „Ateitis“, „Ateities spinduliai“, „Židyns“, „Gaisrai“ ir kt. almanachuose ir laikraščiuose. Į šiuos ir kitus žurnalus rašė ir literatūros kritikos straipsnius, jų neapleido ir išėjimo.

Per daugelį metų velionis

uoliai registravo ir spausdino „Darbininke“ žymesnius okupuotos Lietuvos kultūrinius įvykius, nevengdamas kur reikia pavartoti už per didį pataikavimą okupantų ir iškelti, kas iš tikrųjų yra naudinga lietuvių tautai ir jos kultūrai.

Velionio kūnas buvo pašarvotas Ragūnas ir Paterson, N.J., kur su juo atsiveikinti atėjo daugybė jo draugų ir bendradarbių ir kai kurie apylinkėse ir New Yorke gyvenę kolegos rašytojai, kaip poetė Kotryna Grigaitė-Graudienė, rašytojas Paulius Jurkus, dailiojo žodžio menininkė Irena Vebraitienė ir kt. Kiti artimesnieji draugai ir rašytojai tuo pat metu buvo išvykęs į Pranciškonų vasarvietę Kennebunkport, Maine, vykstantį ateitininkų stovyklą ir atsiveikinate negalėjo dalyvauti.

Lietuvių Bendruomenės New Jersey apygardos vardu su velioniu atsiveikino jos pirm. Kazys Jankūnas ir ilgametis velionio bendradarbis kun. Viktoras Dabušis, atvykęs net iš Floridos. Virginija Sirusienė paskaitė porą velionio eilėraščių iš paskutinės jo eilėraščių knygos „Saulėleidis“.

Mišios už velionio vėlė buvo aukojamos Šv. Kazimiero bažnyčioje, Patersone. Jas aukojė kun. Viktoras Dabušis, „Darbininke“ redaktorius kun. Kornelijus Bučmys, OFM, ir kun. dr. Zenonas Smilga. Guodžiantį ir velionio darbus primenantį pamokslą pasakė kun. V. Dabušis.

Laidoti velionio kūnas buvo nuvežtas į Šv. Jono kapines Brooklyne, kur yra palaidota jo pirmoji žmona. Jį palaidojo šios paskutinės kelionės metu apie 50 žmonių, prie kurių prisijungė ir buvusios velionio Apreiškimo — parapijos

Brooklyne klebonas kun. J. Pakalniškis ir dar keletas.

Velionis paliko liudinčią žmoną Liną, dukrą Dalią ir sūnų Gediminą su šeimomis. Pasigęs jo ir New Jersey lietuvių, nes velionis, kol jo sveikata leido, nevengė dalyvauti kultūrinėje vieklėje. Pajus jo netekimą ir lietuviški laikraščiai, kuriems velionis dažnai parašydavo literatūrinės kritikos straipsnius, ir visa lietuvių visuomenė, kuriai jis taip atsidėjęs visą laiką tarnavo.

Paskutiniais gyvenimo metais velionį kankino sutrikęs regėjimas — jis pats negalėjo skaityti nei laikraščių, nei knygų. Galima suprasti žmogaus tregediją, nes skaitymas ir rašymas sudarė jo laisvalaikį pagrindinį ir mėgiamiausią užsiėmimą. Čia jam atsidėjusi talsioji žmona, garsiai skaitydama knygas ar laikraščius straipsnius ir garsinę juostelę, iš kurios vėliau velionis dar pats sugebėdavo rašomąją mašinėlę parašyti straipsnį. Šitoks nepaprastas jo atsidėjimas rašto darbiui rodo jo tvirtą ir nepalaužiamą meilę savo tautai likti jai naudingą iki paskutinės žinio: pajėgumo valandos.

Tegu Viešpats priglaudžia jo vėlė savo dangiškuose visuose, nes velionis didžiai mėgo sodą ir buvo jį užsiveisęs poeto Vlado Šlaito eilėraščiųuose dažnai minimoje Ukmėgėje.

K. Jankūnas

NE ŽODŽIAIS, O PAVYZDŽIU

Ne tas yra kilnus žmogus, kurs už viską dėkoja, bet tas, kurs už viską yra dėkingas; ne tas yra mandagus, kurs nuolat atsiprašinėja, bet tas, kurs savo gražiu elgesiu atsilygina už neapgalvotus užgavimus.

Juozas Vaišnys, S.J.

A. + A.
GENOVAITEI ŽYMANTIENEI- RUTKAUSKIENEI mirus,
jos DUKTERIS, SŪNUS, ANŪKUS ir visus GIMINES nuoširdžiai užjaučiame.
BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJA

A. + A.
ALEKSANDRAI NOREIKIENEI
Lietuvoje mirus, dukrai IRENAI ir žentui MECIUI SILKAIČIAMS bei anomis RAIMUNDUI ir EDMUNDUI su šeimomis nuoširdžiai užjaučiant užjaučiame.
ALE IR STASYS BRIEDŽIAI BIRUTĖ IR KAZYS SEKMAKAI

Mielam prieteliui
VLADUI JUKNEVIČIUI ir jo šeimai
reikiu gilia užjaučiant dėl brangios motinos mirties Lietuvoje.
STASE VAISVILIENE

A. + A. JUOZUI KULBOKUI mirus,
seseriai SALOMEJAI ir švogeriai ALBINUI GRIGALCIAMS, jų dukrai REGINAI MINGELIENEI su SEIMA reikiame gilia užjaučiant ir kartu liūdime.
Marija Struogienė
Milda, Zenonas, Lina ir Vilija Vieraičiai

EUDEIKIS
LAIDOTUVŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

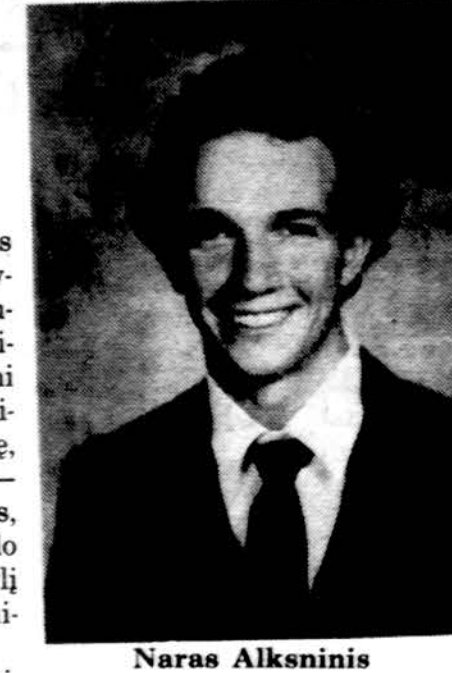
VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

LIETUVIAI FLORIDOJE

DAYTONA BEACH, FL.

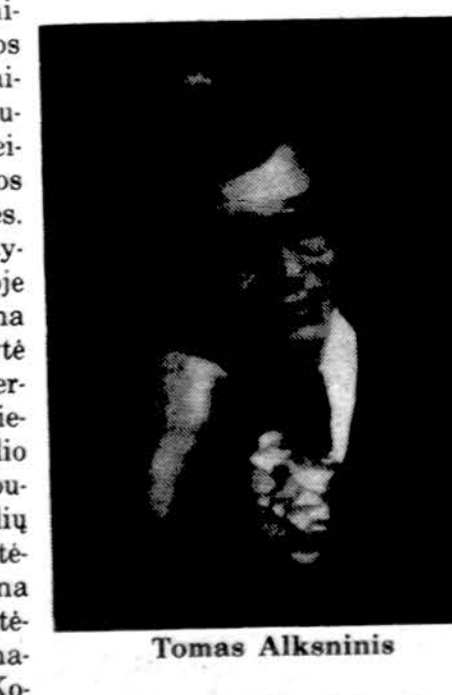
DAUG RŪPESČIO, BET DAUG IR DŽIAUGSMO

Prieš maždaug septynerius metus į Daytoną Beach atvyko ir nuolatos apsigyveno jaunai Danos ir Algirdo Alksninių šeima. Drauge su savimi atsivežė gražų šeimos jaunimą — tris dukras — Dalytę, Audrą ir Rūtą ir du sūnus — Narą ir Tomą. Tad tėveliams, o dar naujakuriams, iškilė daug rūpesčių savo prieaugli išmoksinti ir išleisti į gyvenimą.

Naras Alksninis

Danutė ir Algirdas Alksniniai džiaugiasi savo šeimos laime, gerais pasiekimais, vaikų mokslu ir didžiu susiklausymu. Pirmoji ir didžioji šeimos šventė — vyriausios dukrelės Dalytės vestuvės. Dalytė yra baigusis sąskaitų mokslus ir dirba vienoje Bostone kompanijoje, eidama atsakingas pareigas. Dalytė Alksninytė su Pauliumi Bernotu iš Hartfordo gražią lietuvišką šeimą sukūrė birželio 9 d. Šauni vestuvinė puota buvo Aschford, Conn., tėvų gražioje vasarvietėje „Giraitėje“. Vestuvėse iš Daytona Beach dalyvavo jaunosios tėveliai, Dalytės sesuo, mechanikos inžinierė, dirbsianti Kodak bendrovėje Rochester, N.Y., Audra, broliai Naras ir Romas ir sesutė Rūta, atvykusi iš Michigan State universiteto, kur tęsia studijas. Linkėtina, kad šia jauna lietuviška šeima glaudžiasi taip pat prie lietuvių tautos kamienų ir aktyviai įsijungtų į lietuvišką gyvenimą.

Tomas Alksninis

Naras Alksninis sekmingai baigė Embry-Riddle Aeronautical universitetą Daytona Beach inžineriją ir, kaip gabus moksle, gavo darbą Lockheed firmoje Marietta, Georgia valstijoje. Gyvendamas Daytona Beach, studijų metu buvo aktyvus sportininkas, mėgo kūrą, geras plaukikas ir mėgo kitąjį vandens sportą.

Tomas Alksninis, jauniausias šeimos sūnus, šį pavasarį su aukštais pažymiais baigė Spruce Creek gimnaziją Port Orange. Tomas gimnazijoje pasižymėjo veiklumu, buvo studentų valdybos vicepirmininkas, išrinktas „Mr. Spruce Creek“, dalyvavo Uni-

ted Nations, žurnalų ir lotynų bei kituose klubuose, grojo orkestre ir buvo pakviestas į dvi National Honor draugijas. Gavo už mokslą ir veiklą daug įvairių pažymėjimų, tarp jų 4 metų Navy ROTC stipendiją studijuoti mechanikos inžineriją Rensselaer Polytechnic institute Troy, N.Y., kur ir jo sesutė Audra yra baigusis mechanikos inžineriją.

Mokslu metu užbaigimo programa Daytona Beach „News Journal“ dienraštis plačiai aprašė Tomo Alksninio pasiekimus moksle ir veikloje ir idėjo jo nuotrauką. Tomas buvo vienas iš 26 studentų, baigusiu gimnazijas ir gavusiu „News Journal“ Medallions of Excellence. Ta proga visi 26 apdovanotieji studentai su savo tėveliais buvo pakviesti į vieną iš gražiausių Daytona Hilton restoranų ir šauniai pavaisinti.

Taigi šalia didelių šeimos rūpesčių Danutė ir Algirdas Alksniniai šią vasarą išgyveno ir didelį džiaugsmą — dukrelės išėjimą į savarankišką šeimyninį gyvenimą ir dviejų sūnų mokslo užbaigimą.

Algirdas Alksninis yra tarnavęs Amerikos karo laivynė ir turi išsigijęs naro specialybę. Šiuo metu drauge su inž. Vyteniu Ramanausku yra suorganizavę statybos kompaniją ir vykdo 5 milijonų taunhausų statybos projektą. Danutė yra nekilnojamo turto pardavėja, dirba dr. Sigitos Ramanauskienės Daytona Beach Real Estate Center, Inc., įstaigoje. Danutė ir Algirdas Alksniniai yra aktyvūs ir šioje lietuvių kolonijoje.

SMAGI GEGUŽINĖ DRĄSUČIO GUDELIO SODYBOJE

Nepertoliausia nuo Daytona Beach yra ir Melbourne miestas, kuriame gražiai yra

įsikūręs inž. Drąsutis Gudelis. Jis netolimoje ateityje numato statyti gyvenamą rezidenciją, o taip pat čia statybins savo vadovaujama bendrovė Nida elektronikos fabriką. Drąsutis Gudelis taip pat turi savo bendrovės skyrių Connecticut, kuriam vadovauja jo sūnus Paulius, neseniai baigęs universitetą. Bendrovės Nidos elektroninius gaminius naudoja daugelis pasaulio kraštų gynybos reikalams.

Nemažas būrys lietuvių iš Daytona Beach, Orlando ir Melbourne liepos pabaigoje buvo susirinkę į didelę ir gražią inž. Drąsčio Gudelio sodybą metinei gegužinei, kur būrelis jaunimo — studentų bei moksleivių maudėsi baseine, žuvavo ežerėliuose, o vyresnieji palmių pavėsyje prie puikių vaisių praleido sėkma-dienio popietę. Inž. Drąsutis Gudelis žada aktyviai jungtis į Daytona Beach apylinkės lietuvių veiklą.

Jurgis Rimtautas

LAISVĖ IR NUODAI

Jeigu mūsų laisvė pasirodo kuomet priešinga doriškoms taisyklėms, tai ji jau nebe laisvė, bet doriška netvarka bei doriškas absurdas. Štai, pavyzdžiui, žmogus turi nuodų: gali jų išgerti ar neger-ti. Kaip žinom, naudodamiesi laisve, vieni jų geria, kiti ne. Ir vieni, ir antri elgiais laisvai. Bet pirmųjų laisvė nėra doriška, nes nesutinka nei su sveiku protu, nei su Dievo valia, ir jos rezultatas yra mirtis ir nuodėmė, t.y. pražudymas savęs ir draug-pačios savo laisvės. Antri, negerdami nuodų, elgiai ne tik laisvai, bet ir dorai, ir laisvai vykdydami doros ir proto taisyklės, ne tik neprato laisvės, bet ją išlaiko ir stiprina.

A. Jakštas Dambrauskas

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams.
Kas penktadienį iš WKVD Stoties New Yorko nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykite "Music of Lithuania" programos kas sekmadienį, nuo 2:05 iki 3:00 val. pietų iš Seton Hall Universiteto stoties, 99.5 FM. (WSOU).

Direkt. Dr. JOKUBAS STUKAS
R 234 Sunlit Drive
Watchung, N.J. 07060
Tel. — (201) 753-5636

Lithuania, the European Adam

Prof. dr. JUOZO ERETO vokliškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji laida 1983 m. Išleido Kęstučio Butkus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

NUO LAUKUVOS IKI ČIKAGOS
IZIDORIUS STRAUKAS

Tai įdomi prisiminimų knyga vieno žmogaus, kuris yra jau šimtmetis, (gimęs 1887 m. vas. 16 d.) prisiminimai iš senų laikų, o taip pat apie šikūrimą Amerikoje įspūdingai šiame krašte bei meile Lietuvai. Knyga yra 431 psl., gražiai atspausdinta "Draugo" spaustuve. Viršelis ir aplankai dail. Petro Aleksos. Kaina su persiuntimu 9 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

APLINK MUS

x Dr. Benius ir Gabrielė Ročkaitė ir dr. Justinas Dėdinas, nuolatiniai „Draugo“ redaktoriai, įsigijo bilietus į „Draugo“ 75-rių metų sukakties minėjimo banketą, kuris bus rugsėjo 30 d. Martiniقه restorano salėje, Evergreen Park, Ill.

x Vyčių seime Conrad Hilton viešbuty Chicagoje rugpjūčio 24 d. buvo svarstybos apie Lietuvos laisvinimo darbus ir vyčių uždavinius šioje srityje. Kalbėjo prof. Jokūbas Stukas — Lietuviškų reikalų komiteto pirmininkas, Ant. Mažeika iš Los Angeles — Baltų laisvės lygos vienas iš vadovų, Br. Aviža — lietuviškų reikalų biuletenio redaktorė ir kun. J. Prunskis — Altos atstovas.

x Per Lemonto apylinkės gegužinę veiks turtingi laimėjimai ir bus vaikams ir suaugusiems žaidimų ir sporto. Gegužinė vyks sekmadienį, rugsėjo 9 d., 12 val. Ateitininkų namuose, Lemonte. Bus skanaus maisto ir progos padėrauti su draugais puikioje gamtoje.

x Dr. Antanas Butkus, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, buvo atvykęs į Chicagoje vykstantį Lietuvos Vyčių seimą atstovauti Lietuvių Bendruomenei. Ten jis pasakė sveikinimą. Taip pat sekmadienį jis dalyvavo posėdy su kitų lietuviškų veiknių atstovais karo kriminalistais bolševikų apkaltintųjų reikalui. Taprogra dr. A. Butkus aplankė „Draugo“ redakciją ir pasikalbėjo dėl tolimesnės informacijos bendruomeniniams reikalais.

x Į Vasario 16 gimnaziją Vak. Vokietijoje sekmadienį, rugpjūčio 26 d., išvyko iš Chicago devyni jaunuoliai: Darius Dirmantas, Darius Laucius, Aleksandra Mačytė, Vitas Račiūnas, Darius Šilas, Lina Šliažaitė, Markus Vyčas, Tomas Vaitys, Tomas Žukauskas. Albertas Kerelis, taip pat iš Chicago, lydimas archit. A. Kerelio, išvyko rugpjūčio 22 d.

x Patikslinimas. „Draugo“ rugpjūčio 24 d. laidoje Adolfo Damušio straipsnyje, pirmos skilties paskutinėje pastraipoje išspausdinta 1934 m., o turėjo būti 1943 m. Už korektūros klaidą atsiprašome.

x Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyrius š. m. rugsėjo mėn. 2-ją dieną, sekmadienio vidurdienį, ruošia Ateitininkų Namų sodelyje, Lemonte, gegužinę. Vietovė randasi Archer greitkelio ir McCarthy Road kryžkelėje. Nuosirdžiai kviečiami visi sąjungos nariai bei jai prijaučiantieji ir Chicago bei jos apylinkių lietuviai atvykti į šį jaukų gamtos kampelį maloniai praleisti sekmadienio popietę, kur visų lauks skanus užkandžiai, įvairių gerimų baras, muzika, laimėjimai ir kitokios pramogos. Laimėjimams praturtinti fantus, kas gali, prašome atsivežti kartu, atvykstant į gegužinę, už ką būsim labai dėkingi. Kas gali, prašome atsivežti lauko kėdes.

Skyriaus valdyba

(pr.)
x KASA, Lietuvių Federalinė Kredito Unija praneša, kad š. m. rugsėjo mėn. 3 dieną, pirmadienį, darbo dienos savaitgalį, Kasos abi įstaigos (Chicago ir Cicero) bus uždarytos.
(sk.)

x Lietuvių Operos choro pirmoji naujo sezono repeticija bus rugsėjo viduryje. Tiksliai data bus pranešta visiems choro nariams raštu, kai bus tuo reikalu padarytas valdybos nutarimas.

x FBI mums pranešė, kad ši įstaiga šiuo metu intensyviai ieško lietuvių kalbos specialistų, kurie sugebėtų versti iš lietuvių į anglų kalbą. Tai pilno laiko etatiniai darbai. Kandidatai turi būti JAV piliečiai, baigę gimnaziją ir pasirošę laikyti egzaminus. Pukūs atlyginimai. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į „Draugo“ red. M. Drungą.

x Jaunimo centras po vasaros atostogų Chicago ir jos apylinkių lietuvių visuomenės naudojimui atidaromas rugsėjo 10 d., šeštadienį. Jaunimo centro darbo valandos nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. ir nuo 5 val. p. iki 9 val. v. Reikalui esant, prašome tuo metu skambinti tel. 778-7500.

x Amerikos Lietuvių Katalikų moterų sąjungos 46-tos kuopos susirinkimas bus šeštadienį, rugsėjo 8 d., 2 val. po pietų Marjono salėje prie Draugo, 6336 So. Kilbourn Ave. Seimininkaus plačiai žinomos virėjos, buvusi 46-tos kp. pirmininkė Elena ir jos dukra Maryann Gerčius. Narės nuosirdžiai prašomos susirinkime dalyvauti.

x Albertas Mišūnas, Vilniaus krašto lietuvių sąjungos pirmininkas, iš Detroito buvo atvykęs į Chicago ir lydimas kito Vilniaus krašto lietuvių Norėikos, aplankė „Draugo“ redakciją. A. Mišūnas rūpinasi „Rytų Lietuvos“ veikalo anglų kalba išleidimu. Veikalas yra jau paruoštas ir bus spausdinamas M. Morkūno spaustuveje.

x Snieguolė Zalatoriūtė, „Draugo“ bendradarbė, grįžusi iš Brazilijos ir kitų Pietų Amerikos kraštų, išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Springfieldą, Ill. Ten ji studijuos ir rengsis doktoratui.

x Jonas Urbonas, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkas ir nuolatinis „Draugo“ bendradarbis, buvo atvykęs į Chicago dalyvauti posėdyje bendrais lietuvių reikalais. Socialinių reikalų tarybos pirmininkės Danguolės Valentinaitytės lydimas J. Urbonas aplankė „Draugo“ redakciją ir pasikalbėjo informacijos atnešančių rinkimų į valdžios postus reikalais.

x Dr. Vytenis Grybauskas, kaip akių, gerklės nosies ligų specialistas, pradėjo dirbti Augustana ligoninėje ir Sveikatos centre Lincoln Parke. Dr. V. Grybauskas Chicagoje yra baigęs mediciną ir įsigijęs specialybę.

x Z. Martinaitis iš Toronto, Kanados, grąžindamas „Draugo“ lėšų vajuos progą laimėjimų šakneles pridėjo ir 15 dol. auką savai spaudai stiprinti. Už auką nuosirdžiai dėkojame.

x Pianistė Nijolė Kuspaitė moko pianino muzikos pradedančius ir pažengusius įvairaus amžiaus mokinius. Teirautis telefonu: 925-3584. (sk.)

x Vienos savaitės kelionė į Lietuvą — Spalio 7 — 16 d. Kaina iš Chicago — 1350.00 dol., iš Bostono — 1140.00 dol. Skubėkite registruotis pas American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel. (1 — 312) 238-9787. (sk.)

Grasilda (Reinytė) ir Gytis Petkai

NAUJA LIETUVIŲ ŠEIMA

Su visomis lietuviškomis tradicijomis rugpjūčio 18 d. iškilmingai vyko naujos lietuvių šeimos — Grasildos Reinytės ir Gytio Petkai sutuoktuvės, palydimos daugelio svečių ir artimųjų Brigh-tono Parko Nekalto Prasidejimo lietuvių bažnyčioje. Sugaudus vargonams ir trimuitu, įžygiavo palengva šešios pamergės, kurias prie atšiaurios pasitiko šeši

pabroliai. Dr. Jonas Reinytis iškilmingai atvedė savo dukrą Grasildą ir atidavė jos laukiančiam sužadėtuosiu Gytiiui Petkui.

Palydovus sudarė — pamergės Vita Reinytė, Loreta Stončiūtė, Ofelija Barskėytė, Ramunė Kubiliūtė, Danutė Saliklytė ir Daksha Amin, pabroliai — Bill Kirkwood, Paulius Ragas, Saulius Petkus, Tomas Petkus, Frank Roszkiewicz ir Jebb Oliver.

Sutuoktuvės buvo šv. Mišių metu, kurias laikė ir pamokslą jaunavedžiams pasakė kun. P. Garšva. Mišių metu skaitytus skaitė jaunojo seserys lietuviškai Asta V. Heim ir angliškai — Milda S. Krause. Sv. Mišių metu giedojo sol. Praurimė Ragienė ir sol. Genovaitė Mazeikienė, grojant vargonais muz. Manigirdui Motekaičiui. Taip pat du amerikiečiai grojo smuiku ir trimuitu, kas sudarė iškilmingą suntuokai ir bažnyčioje susirinkusiems jaunųjų ir jų tėvų giminėms ir draugams.

Vakare 6 val. prisirinko pilna St. Nicholas graikų ortodoksų salė, Oak Lawn, svečių sutikti jaunuosius, jų palydą ir palydėti jaunąją šeimą naujam gyvenimui. Svečiams susirinkus „piršlys“ dr. Petras V. Kisielius pagal tradiciją padarė įžangą, pakviestas visus linksmintis Reinių ir Petkų šventėje, kai vieni išleisdžia dukterį, o kiti atiduoda sūnų. Šią „oraciją“ užbaigus, atėjo jaunieji ir jų palyda, kuri turėjo išsipirkti kelią prie stalo. Prieš susėdant, su vynu, duona ir druska jaunuosius sutiko jų tėvai Bernadeta ir Jonas Reiniai, Vanda ir Zenonas Petkai.

Vestuvių puotą pradėjo Vita Aukštuolienė, lietuviškai ir angliškai supažindindama su lietuviškais vestuviniiais papročiais. Antrasis vestuvių puotos vadovas Bronius Polikaitis, pasveikinęs svečius ir pakvietęs jauniems sugiedoti valio, pakvietė jaunosios tėvą dr. Joną Reinį pradėti vestuvių vaišes. Dr. J. Reinytis trumpai lietuviškai ir angliškai pasveikino jaunuosius ir pakvietė svečius jų puotoje linksmintis, kartu su jaunaisiais dalintis džiaugsmu. Po jo kalbėjo jaunojo tėvas Zenonas Petkus, kuris angliškai pasveikino susirinkusius, palinkėjo jauniems laimingo gyvenimo ir pakvietė sugiedoti Ilgiausių metų. Palydovų vardu pirmasis pabrolis Bill Kirkwood pasveikino svečius ir jaunuosius ir

pakvietė visus pakelti šampano taures. Prieš prasidedant vestuvių vakarienei vadovas B. Polikaitis pakvietė kun. P. Garšvą sukalbėti invokaciją. Vestuvinės puotos metu Vita Aukštuolienė supažindino svečius su jaunaisiais, pamergėmis ir pabroliais, o B. Polikaitis — su abiejų jaunųjų tėvais, krikšto tėvais, svečiais, atvykusiais iš toliau, kaip jaunosios broliu dr. Jonu Reiniu jo žmona iš Vokietijos, teta Konstancija, pusbroliu Anatolium ir dukra Viktorija Garbaskais iš New Yorko, dėde K. Martinėnu ir teta iš Montrealio, svečiais iš Los Angeles, Kanados, Clevelando ir kt.

Vestuvių puotoje visą laiką puikiai grojo „Aido“ orkestras, vadovaujamas Dariaus Polikaičio. Jaunieji Grasilda ir Gytis Petkai jau yra pasirošę gyvenimui ir turi savo profesijas.

Grasilda Reinytė yra baigus aukštesniąją mokyklą, universitetą su magistro laipsniu iš mikrobiologijos. Dabar daro doktoratą. Taip pat baigusi lituanistinę mokyklą ir Lit. Ped. institutą. Ji yra veikli ateitininkė, buvusi Lietuvių dienų informacijos sekretorė, šiuo metu yra Ateitininkų federacijos valdybos generalinė sekretorė. Ji rašo „Ateityje“ ir „Drauge“, yra už savo rašinius gavusi premijų.

Gytis Petkus yra baigęs aukštesniąją mokyklą, universitetą magistro laipsniu iš biznio administracijos ir dirba savo profesijoje. Taip pat jis yra baigęs lituanistinę mokyklą, kalba ir rašo gerai lietuviškai, dalyvauja lietuviškame gyvenime.

Jaunieji apsigyveno Chicagoje ir nežada nuo lietuviško gyvenimo atitrūkti, nes abu yra veiklūs ir tautiškai susipratę, kaip ir jų tėvai.

Linkėtina naujai šeimai daug gražių dienų ir metų. Ps.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SPAUDOS ATGAVIMO 80 METŲ

Rugpjūčio 22 d. Lietuvių Istorijos dr-jos nariai gausiai susirinkę Al. Rūgytės bute į savo mėnesinį susirinkimą paminėjo 80 metų nuo spaudos atgavimo. Atidarydama šį susirinkimą reikalų vedėja A. Rūgytė paprašė visus sukalbėti maldą už J. Gaudušienės mirusią seserį Zosę ir J. Petrušienės vyrą Petrą, mirusį prieš 25 metus. Po

to ji pranešė naujausias žinias iš dr-jos gyvenimo.

Mūsų dr-ja yra pakviesta dalyvauti Altos suvažiavime spalio 27 — 28 dienomis. Draugijos leidiniai yra labai perkami viso pasaulio lietuvių, todėl ji išreiškė padėką visiems dr-jos nariams, taip uoliai remiantiems istorijos leidinių spausdinimą.

Į dr-ją įstojo nauji nariai: Lionė Simonaitienė ir Kostas Stankus.

Paskaitą 80 metų nuo spaudos atgavimo skaitė Al. Rūgytė. Ji iškėlė klausimą, kodėl lietuviai taip atkakliai kovojo už lotynišką raides. Atsakydamas ji apžvelgė visą Lietuvos praeitį nuo pat krikščionybės priėmimo 1387 metais. Lietuviai priimdami katalikybę iš Vakarų, tuo pačiu nusigręžė nuo pravoslavijos ir emėsi kurti savo kultūrą vakarų tautų pavyzdžiu. Nors Lietuvos ribosrytuose vis mažėjo, tačiau viduje lietuviškoji kultūra vis kilo. Po padalijimo Lietuva pateko į rusų rankas ir nuo tada prasidėjo kieta rusų okupacija. Sukilimų pagalba lietuviai bandė atstatyti savo didžiąją kunigaikštystę, bet nepavyko. Po 1863 metų sukilimo užgnaužimo Muravjovas pasiūlė lietuviams savo raštus spausdinti graždanka, o jo pėdinis Vilniaus generalgubernatorius Kaufmanas išgavo iš vidaus reikalų ministerio Valujevo įsakymą draudžiantį lietuvių raštuose vartoti lotynų raides, nes tuo tikėjosi greičiau lietuvius suruštinti ir supravoslavinti. Pritaikius rusų raides, graždanka išleista per 40 metų vos 58 knygos, bet tuo pat metu P. P. Lie-tuvoje ir Amerikoje išleista 3230 knygų lotynų raidėmis, ir jos buvo knygnešiu slapta gabamos ir platinamos Lietuvoje. Vien tik Vilniaus ir Kauno gubernijose nuo 1891 — 1904 metų buvo konfiskuota 200,072 egzemplioriai lietuviškų knygų ir jos buvo sunaikintos. Okieknepagauta? Milijonai knygų ir periodinių leidinių sklido Lietuvoje slapta. Nemažas skaičius knygnešių buvo pagauti ir nušauti bei ištremti į Sibirą, tiksliai lietuvių nukentėjo. Kovą buvo ilga ir kieta. Varšuvos ir Vilniaus generalgubernatoriai, matydami, kaip nesulaukiamai plinta slaptoji lietuvių spauda, pasiūlė atšaukti draudimą ir leisti lietuviams laisvai spausdinti lietuviškas knygas ir laikraščius, žinoma, perleisdamas jas per cenzūros rankas. Ir 1904 m. balandžio 24 d. spaudos draudimui buvo panaikintas. Taip lietuviai savo atkaklia kova išėjo laimėtojai.

Bet ir šiandien jau nuo 1940

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Rugsėjo 8-tą dieną, šeštadienį, 10 val. ryte Nekalto Prasidejimo šventovėje, Šiluvos Marijos koplyčioje, Washingtono ir jo apylinkių lietuviams bus laikomos šv. Mišios. Jomis bus paminėta Mergelės Marijos užgimimas, Lietuvių tautos šventė ir Šiluvos koplyčios 18-tos pašventinimo metinės. Šv. Mišias auko kun. Tomas Žiraitis.

KANADOJE

— Jūratės Vyšniauskaitės straipsnis buvo atspausdintas angliškame žurnale „What's up“. J. Vyšniauskaitė žurnalistiką baigė Kanadoje ir studijavo Anglijoje. Ji bendradarbiauja Kanados laikraščiuose.

— Motinė Šiluvos Marijos šventė Londone, Ont., bus rugsėjo 9 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Prasidejęs pamaldomis bažnyčioje, o po to iškilmingoji dalis bus salėje. Šioje parapijoje nedaug lietuvių, dalis jau pensininkai, bet ir du profesoriai, dėstą Western universitete, tai dr. Krėstutis Vilis ir dr. Romas Mitalas. Be to, šiai parapijai priklauso muz. Rita Vilienė, sol. Irena Černienė, tašinių šokių vadovai Dana ir Miras Chai-nauskai, gydytoja dr. Ant. Kaveckai ir dr. Edvardas Judis, dantų gydytojas dr. Pranė Kisieliene ir dr. Dalia Andriulionytė — Armstrong ir mokytojai Gražina Petrauskienė, Viktoras Gudelis, Leonardas Eimantas ir Eleonora Radzevičienė, grožio salono savininkė Danutė ir Pranas Judickai, policijos tarnautojas Donatas Černius, vaistinės Viktorija ir Stasė Grigelytės, spaudos bendradarbis Edvardas Danilūnas, verslininkas Jonas Butkus ir kt.

— A. a. Jonas Petrauskas, 71 metų amžiaus, mirė liepos 17 d. Londone, Ont. Palaidotas iš Šiluvos Marijos bažnyčios Šv. Petro kapinėse. Liko nuliūdime žmona Eugenija ir duktė Vilija.

metų bolševikų okupacijos laisvoji spauda yra uždrausta. Ir vėl pogrindio eina „L. K. B. Kronika“, „Aušra“, „Rūpintojėlis“ ir kiti leidiniai ir nemažas jų skaičius pasiekia ir mus. Mesturime dirbti ir kovoti, kol ir šis spaudos draudimas bus nugulėtas ir Lietuva atgaus laisvę.

Po paskaitos prelegentė mintis kiek papildė J. Masilionis ir J. Tamulis. Gausiomis vaišėmis apraustas stalas vos sustalpinio susirinkusius dalyvius. Šeimininkė A. Rūgytė nešiojo tik kavą ir arbatą (buvo ir vyno), o svečiai vaišinosi ir diskutavo spaudos klausimus.

A. P. B.

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

Patenkinti valgomu „Draugo“ gegužinėje ant koplyčios laiptų... Nuotr. J. Tamulaičio

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių
STOGUS.
su aukštu patyrimu, esano
įpradusiu. Patys prižiūrima darba
ARVYDAS KIELA
737-1717